

2007 m. vasario 14 d., trečiadienis

PRIIMTI TEKSTAI

P6_TA(2007)0032

CŽV vykdytas kalinių gabenimas ir neteisėtas kalinimas Europos šalyse

Europos Parlamento rezoliucija dėl CŽV vykdyto kalinių gabenimo ir neteisėto kalinimo Europos šalyse (2006/2200(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo 2005 m. gruodžio 15 d. rezoliuciją dėl preziumuojamo Europos valstybių panaudojimo CŽV neteisėtai gabenant ir laikant kalinius ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2006 m. sausio 18 d. sprendimą sudaryti Laikinąjį komitetą numanomam CŽV vykdytam kalinių gabenimui ir neteisėtam kalinimui Europos šalyse tirti ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2006 m. liepos 6 d. rezoliuciją dėl tariamo CŽV vykdyto Europos šalių panaudojimo gabenti kalinius ir juos neteisėtai kalinti, įpusėjus Laikinojo komiteto veiklai ⁽³⁾,
 - atsižvelgdamas į Laikinojo komiteto delegacijas į Buvusiąją Jugoslavijos Respubliką Makedoniją, Jungtines Amerikos Valstijas, Vokietiją, Jungtinę Karalystę, Rumuniją, Lenkiją ir Portugaliją,
 - atsižvelgdamas į ne mažiau kaip 130 klausimų, kuriuos savo posėdžių, delegacijų misijų bei konfidencialių interviu metu atliko Laikinis komitetas,
 - atsižvelgdamas į visus Laikinojo komiteto gautus rašytinius dokumentus arba dokumentus, su kuriais jis galėjo susipažinti, visų pirma į jam pateiktus konfidencialius dokumentus (tarp jų ir gautus iš Europos skrydžių saugumo organizacijos (*Eurocontrol*) ir Vokietijos vyriausybės), arba dokumentus, gautus iš įvairių šaltinių,
 - atsižvelgdamas į savo 2006 m. lapkričio 30 d. rezoliuciją dėl ES pasiektos pažangos kuriant laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę (LSTE) (ES sutarties 2 ir 39 straipsniai) ⁽⁴⁾ ir ypač į jos 3 dalį,
 - atsižvelgdamas į savo 2006 m. birželio 13 d. rezoliuciją dėl kalinių padėties Gvantaname ⁽⁵⁾,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 175 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Laikinojo komiteto dėl tariamo CŽV vykdyto kalinių gabenimo ir neteisėto kalinimo Europos šalyse preliminarų pranešimą (A6-0020/2007),
- A. kadangi savo 2006 m. liepos 6 d. rezoliucijoje Europos Parlamentas nutarė, kad Laikinis komitetas „tęs savo darbus iki dvylikos mėnesių laikotarpio pabaigos, kaip nustatyta jo įgaliojimuose, napanaikindamas galimybės taikyti Darbo tvarkos taisyklių 175 straipsnio nuostatų, kuriomis numatoma galimybė pratęsti terminą“,
- B. kadangi, priimdamas savo 1990 m. lapkričio 22 d. rezoliuciją dėl Gladio bylos ⁽⁶⁾, Parlamentas jau daugiau kaip prieš šešiolika metų atskleidė, kad egzistuoja slapta veikla, kurią be jokios tinkamos demokratinės kontrolės vykdo saugumo tarnybos bei karinės organizacijos,

⁽¹⁾ OL C 286 E, 2006 11 23, p. 509.⁽²⁾ OL C 287 E, 2006 11 24, p. 159.⁽³⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2006)0316.⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2006)0525.⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2006)0254.⁽⁶⁾ OL C 324, 1990 12 24, p. 201.

2007 m. vasario 14 d., trečiadienis

- C. kadangi valstybės narės neturi teisės apeiti Bendrijos ir tarptautinės teisės aktų reikalavimų leisdamos kitų šalių žvalgybos tarnyboms, kurioms taikomos ne tokios griežtos teisinės nuostatos, veikti savo teritorijoje; kadangi žvalgybos tarnybų operacijos atitinka pagrindines teises tik tais atvejais, kai esama deramų priemonių jas prižiūrėti,
- D. kadangi žmogaus orumo neliečiamumo principas įtvirtintas tarptautiniuose žmogaus teises reglamentuojančiuose teisės aktuose, ypač Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos preambulėje, Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto preambulėje bei 10 straipsnyje, ir kadangi šis principas užtikrinamas Europos žmogaus teisių teismo praktikoje; kadangi šis principas pakartotas daugumos valstybių narių konstitucijose ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 1 straipsnyje⁽¹⁾, kadangi šį principą draudžiama pažeisti net ir saugumo sumetimais tiek taikos, tiek ir karo metu,
- E. kadangi žmogaus orumo neliečiamumo principu grindžiamos visos kitos tarptautiniais, Europos ir nacionaliniais žmogaus teisių dokumentais užtikrinamos pagrindinės teisės, ypač teisė į gyvybę, teisė nebūti kankinamam ir nepatirti nežmoniško ar žeminančio elgesio arba baudimo, teisė į laisvę ir saugumą, teisė į apsaugą perkėlimo, išsiuntimo ar ekstradicijos atveju bei teisė į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą,
- F. kadangi ypatingųjų perdavimų ir slaptų kalinimų metu padaroma eilė žmogaus teisių pažeidimų, ypač pažeidžiama teisė į laisvę ir saugumą, teisė į laisvę nebūti kankinamam ir nepatirti nežmoniško ar žeminančio elgesio, teisė į veiksmingą teisinę gynybą, o kai kuriais atvejais – net ir teisė į gyvybę; kadangi kai kuriais atvejais, kai po perdavimo vykdomas slaptas kalinimas, tai jau tampa priverstiniu dingimu,
- G. kadangi kankinimų draudimas yra imperatyvi tarptautinės teisės norma (*jus cogens*), iš kurios negali būti jokių išimčių, o įsipareigojimas ginti nuo kankinimų, juos tirti ir už juos bausti yra visų valstybių prievolė (*erga omnes*), kaip numatyta Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 5 straipsnyje, Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto 7 straipsnyje, Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (EŽTK) 3 straipsnyje ir su ja susijusioje teismo praktikoje, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 4 straipsnyje ir valstybių narių nacionalinėse konstitucijose bei įstatymuose; kadangi Europos ir tarptautiniu lygmenimis patvirtintos specialios konvencijos ir protokolai prieš kankinimus bei priežiūros priemonės rodo, kokia reikšminga ši neliečiama norma tarptautinei bendruomenei; kadangi diplomatinį patikinimą naudojimas yra nesuderinamas su šiuo įsipareigojimu,
- H. kadangi demokratijose, kuriose pagarba teisės normoms yra prigimtinė, kova prieš terorizmą negali būti laimėta aukojant ar ribojant tuos pačius principus, kuriuos siekia sunaikinti terorizmas, todėl žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsauga niekada negali būti paminama; kadangi prieš terorizmą įmanoma ir privaloma kovoti teisinėmis priemonėmis, o jis nugalimas gerbiant tarptautinę ir nacionalinę teisę,
- I. kadangi tarptautinės ir nacionalinės teisės kontekste būtina sukurti veiksmingas teises priemones, skirtas kovoti su terorizmu,
- J. kadangi JAV vyriausybės kovos prieš terorizmą strategija naudoja skvarbias priemones, leidžiančias stebėti opius Europos piliečių duomenis, pvz., susitarimas dėl keleivių pavardžių sąrašų, ir stebėti banko duomenis pasinaudojant *Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication* (Swift) sistema,
- K. kadangi šis parnešimas nėra skirtas užsipulti slaptą slaptųjų tarnybų prigimtį, bet yra labiau skirtas demaskuoti nelegalią tų slaptųjų tarnybų veiklą, kuri pagal atliktą tyrimą pažeidė nacionalinę ir tarptautinę teisę, nes tai veiklai nebuvo taikoma tinkama demokratinė kontrolė;

⁽¹⁾ OL C 364, 2000 12 18, p. 1.

2007 m. vasario 14 d., trečiadienis

- L. kadangi 2006 m. rugsėjo 6 d. JAV prezidentas George W. Bushas patvirtino, kad Centrinė žvalgybos valdyba (CŽV) vykdė slapto kalnimo programą už JAV ribų,
- M. kadangi prezidentas George W. Bush pasakė, kad gyvybiškai svarbia informacija, gauta naudojant ypatingojo perdavimo ir slapto kalnimo programą, buvo pasidalinta su kitomis šalimis, o programa bus tęsiama, todėl galima daryti tvirtą prielaidą, kad kai kurios Europos šalys, tiek apie tai žinodamos, tiek nežinodamos, galėjo gauti kankinimų metu išgautą informaciją,
- N. kadangi Laikinis komitetas iš konfidencialaus šaltinio gavo duomenų apie 2005 m. gruodžio 7 d. neoficialų transatlantinį Europos Sąjungos (ES) ir Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (NATO) užsienio reikalų ministrų, įskaitant JAV valstybės sekretorę Condoleezza Rice, susitikimą, ir ši informacija patvirtina faktą, kad valstybės narės žinojo apie ypatingojo perdavimo ir slapto kalnimo programą, o visi oficialūs Laikinio komiteto pašnekovai pateikė netikslią informaciją šiuo klausimu,
- O. kadangi Laikinis komitetas iš konfidencialaus šaltinio gavo Tarybos viešosios tarptautinės teisės darbo grupės (COJUR) ir Transatlantinių santykių darbo grupės (COTRA) susitikimo su aukščiausiais JAV valstybės departamento atstovais pirmoje 2006 m. pusėje (pažymėtina 2006 m. vasario 8 d. ir gegužės 3 d.) dokumentus, o Tarybai pirmininkaujanti valstybė jam pateikė tik šių dokumentų santrauką; kadangi konkrečiu Parlamento prašymu jam Tarybos atsiųsti dokumentai apie šiuos susitikimus buvo tik neišsamios susitikimų eigos santraukos, o pagrindinių dalių trūko,
- P. kadangi apie šiuos susitikimus nebuvo informuotas Europos Parlamentas, o jų eiga buvo laikoma visiškai paslapyje,
- Q. kadangi šioje rezoliucijoje „Europos šalys“ turėtų būti suprantamos kaip valstybės narės ir stojančiosios šalys, šalys kandidatės ir asocijuotosios šalys, kaip apibrėžta 2006 m. sausio 18 d. patvirtintuose Laikinio komiteto įgaliojimuose,
1. primena, kad terorizmas yra viena didžiausių grėsmių Europos Sąjungos saugumui ir kad visos Europos vyriausybės artimai bendradarbiaudamos su tarptautiniais partneriais, ypač su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, privalo su terorizmu kovoti suderintai ir teisėtomis priemonėmis, remiantis JT lygmeniu apibrėžta strategija; pabrėžia, kad su terorizmu turi būti kovojama remiantis mūsų bendromis vertybėmis – demokratija, teisine valstybe, žmogaus teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis ir siekiant jas apsaugoti; taip pat pabrėžia, kad visas Laikinio komiteto atliktas darbas yra skirtas prisidėti prie aiškių ir konkrečių bei bendrai priimtų kovos su terorizmu priemonių, kuriose būtų laikomasi nacionalinės ir tarptautinės žmogaus teisės reglamentuojančios teisės principų, kūrimo;
 2. mano, kad, kaip pažymėjo baigiantis eiti pareigas JT Generalinis Sekretorius Kofi Annan, po 2001 m. rugsėjo 11 d. įvykių dėl vadinamojo karo su terorizmu šurkščiai ir pavojingai paminamos žmogaus teisės ir pagrindinės laisvės;
 3. įsitikinęs, kad asmens teisės ir visiškai pagarba žmogaus teisėms prisideda prie saugumo; mano, kad atsižvelgiant į saugumo poreikį ir asmenų teises būtina visiškai gerbti žmogaus teises ir užtikrinti, kad įtariamieji teroristai būtų teisiami ir nuteisiami laikantis įstatymuose nustatytos tvarkos;
 4. pabrėžia, kad konstruktyvūs išpareigojimai dėl žmogaus teisių apsaugos yra išpareigojantys ir nepriklauso nuo susijusio asmens teisinės būklės ir būtina vengti bet kokios valstybių narių piliečių, gyventojų arba bet kurių kitų asmenų, turinčių teisę į apsaugą arba kitaip esančių jų jurisdikcijoje, diskriminacijos;
 5. primena, kad šios rezoliucijos, pagrįstos Laikinio komiteto pranešimu, tikslas yra ir nustatyti atsakomybę už veiksmus, kuriuos jam pavyko atskleisti, ir numatyti priemones, kurios leistų ateityje išvengti piktnaudžiavimo ir pažeidimų, daromų kovojant su terorizmu, atveju;

2007 m. vasario 14 d., trečiadienis

6. pažymi, kad Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentas George W. Bush 2006 m. rugsėjo 6 d. padarė pareiškimą, kuriame teigiama, jog pagal atskirą CŽV vykdomą programą nedidelis skaičius per karą sulaikytų įtariamų teroristų lyderių ir terorizmo vykdytojų buvo laikomas ir apklausiamas ne Jungtinėse Valstijose ir asmenys, kurie buvo ten kalinami, vėliau buvo perkelti į Gvantanamo kalėjimą, ir kad labai gali būti, kad kiti kaliniai vis dar laikomi slaptose įkalinimo vietose; atkreipia dėmesį į Federalinio tyrimų biuro (FTB) 2007 m. sausio 2 d. ataskaitą, kurioje minimi 26 asmenų parodymai, kuriuose minimas blogas elgesys su Gvantanamo kalėjimo kaliniais nuo 2001 m. rugsėjo 11 d.;
7. apgailestauja, kad dėl kai kurių valstybių narių prieštaravimo Taryba, atsakydama į šį pareiškimą, 2006 m. rugsėjo 15 d. Bendrųjų reikalų ir išorės santykių tarybos posėdžio metu negalėjo patvirtinti išvadų, ir prašo Tarybos skubiai jas patvirtinti, kad būtų išsklaidytos visos abejonės dėl valstybių narių vyriausybės bendradarbiavimo ir nuolaidžiavimo ypatingojo perdavimo ir slapto kalinimo programoje anksčiau, dabar ir ateityje;
8. ragina Tarybą ir valstybes nares paskelbti aiškią ir tvirtą deklaraciją, kuria, remiantis Parlamento pozicija, JAV vyriausybė būtų raginama nutraukti ypatingųjų suėmimų ir perdavimų praktiką;
9. apgailestauja, kad Europos šalių vyriausybės neįautė poreikio paprašyti JAV vyriausybę paaiškinti slaptų kalėjimų buvimą už JAV teritorijos ribų;
10. pažymi Jungtinių Valstijų valstybės departamento patarėjo teisės klausimais pareiškimus, padarytus 2006 m. gegužės 3 d. Tarybos posėdžio su valstybių narių atstovais metu, anot kurių, ypatingųjų perdavimų programa, kurios egzistavimą jis patvirtino, visada buvo vykdoma visiškai laikantis susijusių valstybių suvereniteto; pažymi, kad ši pastaba vėliau buvo patvirtinta susitikime su į Vašingtoną atvykusia Laikinojo komiteto delegacija;
11. dėkoja buvusiems CŽV agentams už jų bendradarbiavimą su Laikiniu komitetu, ypač kai kurių konfidencialių posėdžių metu, kuomet jie patvirtino, kad perdavimų programa buvo pradėta jau 10-ajame dešimtmetyje;
12. sveikina naujai išrinktos Jungtinių Valstijų Senato daugumos pažadą svarstyti CŽV vykdomos ypatingųjų perdavimų programos klausimą; pabrėžia, kad tai dar labiau patvirtina atliktų darbų svarbą;
13. smerkia tai, kad daugelis valstybių narių ir Europos Sąjungos Taryba nebendradarbiavo su Laikiniu komitetu; pabrėžia, kad valstybių narių ir ypač Tarybos bei jai pirmininkaujančių šalių elgesys visiškai neatitinka standarto, kurio tikėtis Parlamentas turi teisę;
14. mano, kad nepateikimas konkrečių atsakymų į aukų, nevyriausybinių organizacijų (NVO), žiniasklaidos ir Parlamento narių iškeltus klausimus tik sustiprina jau esamų tinkamais dokumentais pagrįstų įtarimų svarumą;
15. pabrėžia rimtą ir svarbų Italijos, Vokietijos, Ispanijos bei Portugalijos teisingumo institucijų pradėtą darbą dėl Laikinojo komiteto pateiktų kaltinimų, ir ragina kitų valstybių narių teismines institucijas, remiantis gausia Laikinojo komiteto pateikta informacija, irgi elgtis panašiai;
16. ragina Europos šalių nacionalinius parlamentus jiems tinkamiausiu būdu tęsti arba pradėti išsamius tyrimus dėl šių kaltinimų, taip pat ir sukuriant parlamentinius tyrimo komitetus;
17. teigiamai vertina pasaulio žiniasklaidos, ypač JAV žurnalistų, kurie pirmieji atskleidė su ypatinguoju perdavimu susijusius žmogaus teisių pažeidimus ir taip parodė ilgametę JAV žiniasklaidos demokratijos tradiciją, darbą; taip pat vertina kelių nevyriausybinių organizacijų (NVO), ypač organizacijų *Statewatch*, *Amnesty International* ir *Human Rights Watch* pastangas ir darbą šiais klausimais;

2007 m. vasario 14 d., trečiadienis

18. pripažįsta, kad didžioji Laikinojo komiteto pranešime esančios informacijos dalis, įskaitant slaptų CŽV kalėjimų buvimą, gauta iš oficialių arba neoficialių JAV šaltinių, o tai rodo JAV demokratijai būdingą gyvybingumą ir savikontrolę;
19. išreiškia savo didelį dėkingumą visoms aukoms, išdrįsusioms Laikinajam komitetui papasakoti savo itin skausmingą patirtį;
20. ragina visas Europos valstybes nesiimti jokių veiksmų prieš pareigūnus, buvusius pareigūnus, žurnalistus ir kitus asmenis, kurie pateikdami parodymus ar kitokią informaciją Laikinajam komitetui ar kitoms tyrimo institucijoms padėjo atskleisti įtariamų terorizmu asmenų ypatingųjų perdavimų, neteisėto kalinimo ir gabenimo sistemą;
21. pakartoja savo 2006 m. liepos 6 d. rezoliucijoje pateiktą raginimą Tarybai patvirtinti bendrą poziciją, kuria būtų atmetama galimybė priimti vien trečiųjų šalių diplomatinis patikimus kaip pagrindą teisinėms ekstradicijos nuostatomis, kai yra pagrįstos priežastys manyti, kad asmenims gresia kankinimų arba netinkamo elgesio pavojus;

Bendradarbiavimas su ES institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis

22. apgailestauja dėl to, kad Taryba ir jai pirmininkaujanti šalis nesilaikė savo įsipareigojimų išsamiai informuoti Europos Parlamentą apie pasirinktus pagrindinius bendrosios užsienio ir saugumo politikos (BUSP) aspektus bei darbus policijos ir teismų bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose srityje, vadovaujantis Europos Sąjungos sutarties 21 ir 39 straipsniais;
23. todėl pabrėžia, jog yra visiškai nepriimtina tai, kad Taryba, iš pradžių slėpusi, tik Europos Parlamentui paprašius pateikė dalį informacijos apie su aukštais JAV vyriausybės pareigūnais reguliariai vykusias diskusijas, teigdama, kad tai buvo vienintelė turima informacija; be to, smerkia tai, kad Taryba rėmė trečiosios valstybės prašymu išlaikyti informacijos konfidencialumą;
24. pažymi, kad šie Tarybos nusižengimai apima visų valstybių narių vyriausybes, nes jos, kaip Tarybos narės, yra bendrai atsakingos;
25. yra pasipiktinęs pasiūlymu, kurį norėjo pateikti tuomet Tarybai pirmininkavusi valstybė, su JAV vyriausybe sukurti bendrą terorizmu įtariamų asmenų perdavimo standartų sistemą, kaip patvirtino dalyvavusieji 2006 m. gegužės 3 d. Briuselyje vykusiam COJUR ir COTRA susitikime su JAV valstybės departamento aukščiausiais atstovais;
26. ragina atskleisti diskusijų su Jungtinėmis Valstijomis, kurios, anot ES Kovos prieš terorizmą koordinatoriaus Gijs de Vries, buvo susijusios su apibrėžimais „perdavimas“ ir „ypatingasis perdavimas“, rezultatus;
27. atkreipia dėmesį į tai, kad Generalinis sekretorius ir Bendrosios užsienio ir saugumo politikos (BUSP) vyriausiasis įgaliotinis Javier Solana dar kartą patvirtino, kad valstybės narės privalo užtikrinti, jog visos priemonės, kurių jos imasi kovodamos su terorizmu, atitiktų šių valstybių narių įsipareigojimus pagal tarptautinę teisę; išreiškia susirūpinimą dėl trūkumų ataskaitose, kurias generalinis sekretorius pateikė Laikinajam komitetui, susijusiose su Tarybos diskusijomis ir žiniomis apie metodus, kuriuos Jungtinės Valstijos naudojo kovos su terorizmu kampanijoje; apgailestauja, kad Taryba ir jos generalinis sekretorius negalėjo pateikti įrodymų, kuriuos šiuo metu Laikinasis komitetas jau turi; prašo Tarybos atskleisti visus faktus ir diskusijas Laikinojo komiteto kompetencijai priskirtais klausimais, apie kuriuos ji žino, ir remti Europos užsienio politiką ir tarptautinę antiteroristinę strategiją, gerbiančias žmogaus teises ir pagrindines laisves;
28. abejoja dėl tikrosios ES kovos su terorizmu koordinatoriaus posto, kurį užima Gijs de Vries, vertės, nes jis negalėjo pateikti patenkinamų atsakymų į klausimus, kuriuos iškėlė Laikinasis komitetas; mano, kad, siekiant sustiprinti kovos su terorizmu europinį lygmenį, artimiausiu metu būtina stiprinti koordinatoriaus kompetenciją ir įgaliojimus, taip pat didinti jo veiklos skaidrumą ir parlamentinę kontrolę;

2007 m. vasario 14 d., trečiadienis

29. apgailestauja dėl Europos policijos biuro (Europolio) direktoriaus Max-Peter Ratzel atsisakymo atvykti į Laikinąjį komitetą, juo labiau kad, remiantis turima informacija, ryšių palaikymo pareigūnai, o ypač Amerikos saugumo tarnybų, buvo susiję su Europolu; reikalauja, kad direktorius suteiktų Parlamentui išsamią informaciją apie ryšių pareigūnų vaidmenį, jų funkcijas ir duomenis, prie kurių jie galėjo prieiti, bei šios prieigos sąlygas;

30. dėkoja Europos Komisijos vicepirmininkui Franco Frattini už pagalbą Laikinajam komitetui ir ragina Komisiją veikti aktyviau, tęsiant tiesos paieškas bei užkertant kelią tam, kad Laikinojo komiteto nustatyti veiksmai nebeprisikartotų;

31. ypač teigiamai vertina vicepirmininko Frattini išpareigojimą sukurti euroatlantinę bendradarbiavimo kovojant su terorizmu sistemą, kuriai būtų būdingos suderintos taisyklės dėl žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos;

32. dėkoja Eurocontrol ir ypač jos direktoriui už jos didžiulę pagalbą bei Laikinajam komitetui suteiktą labai naudingą informaciją;

33. džiaugiasi glaudžiu Laikinojo komiteto bendradarbiavimu su Europos Taryba, ypač su jos Parlamentine asamblėja bei Generaliniu sekretoriumi ir ragina jo Teisės reikalų ir žmogaus teisių komitetą bei jo pirmininką senatorių Dick Marty tęsti savo darbą; pažymi dviejų šiuo metu dirbančių komitetų išvadų artumą; palaiko Generalinio sekretoriaus Terry Davis Ministrų komitetui pateiktas rekomendacijas;

34. reiškia didelį susirūpinimą dėl buvusio ir dabartinio NATO generalinių sekretorių Lordo Robertson ir Jaap de Hoop Scheffer atsisakymo atvykti į Laikinąjį komitetą ir dėl neigiamo šios organizacijos atsakymo į prašymą leisti susipažinti su Šiaurės Atlanto Tarybos 2001 m. spalio 4 d. sprendimu taikyti Šiaurės Atlanto sutarties 5 straipsnio nuostatas dėl 2001 m. rugsėjo 11-osios teroristų išpuolių prieš Jungtines Valstijas; pakartoja savo prašymą pavišinti šį sprendimą ir bent jau pateikti informaciją apie jo turinį, ankstesnį ir dabartinį jo įgyvendinimą ir apie tai, ar jis dar galioja ir ar jo pagrindu buvo vykdomi CŽV skrydžiai;

35. dėkoja Jungtinių Tautų specialiesiems pranešėjams Manfred Nowak (kankinimų klausimu) ir Martin Scheinin (žmogaus teisių apsaugos skatinimo kovoje su terorizmu klausimu) už jų pagalbą Laikinojo komiteto darbe, taip pat apgailestauja, kad Laikinajam komitetui nebuvo galimybės susitikti su vyriausiąja žmogaus teisių komisare Louise Arbour; dėkoja Europos žmogaus teisių ekspertų tinklui ir ypač jo koordinatoriui Olivier De Schutter už jų pagalbą Laikinojo komiteto darbe;

Laikinojo komiteto išnagrinėta informacija

Ypatingasis perdavimas ir netinkamas oro erdvės ir oro uostų naudojimas

36. primena, kad ypatingojo perdavimo programa yra neteisėta praktika, prieštaraujanti nustatytiems tarptautiniams žmogaus teisių standartams, kai dalyvavimu teroristinėje veikloje įtariamai asmenys neteisėtai pagrobiami, sulaikomi ir (arba) perduodami JAV pareigūnams suimti ir (arba) gabenami į kitą valstybę tardyti, kurio metu daugeliu atveju vykdomas *incommunicado* kalinimas ir kankinimas;

37. apgailestauja dėl to, kad nukentėjusiųjų šeimos nebuvo visiškai informuojamos apie tai, kas atsitiko jų artimiesiems;

38. nepaisydamas kai kurių JAV atstovų privačiuose pokalbiuose ir viešose kalbose sąmoningai keliamos painiavos, pabrėžia, kad ypatingasis perdavimas visiškai skiriasi nuo praktikos, kurią itin išimtinėmis aplinkybėmis naudodavo tam tikros Europos šalys ir kurios metu labai sunkiais nusikaltimais oficialiai kaltinami asmenys būdavo sulaikomi arba kalinami trečiojoje šalyje siekiant juos perduoti į Europos teritoriją, kurioje jiems būdavo pateikiami kaltinimai teisme, užtikrinant visas teisminės sistemos garantijas;

2007 m. vasario 14 d., trečiadienis

39. smerkia ypatingąjį perdavimą, kaip neteisėtą Jungtinių Amerikos Valstijų naudojamą kovos su terorizmu priemonę; taip pat smerkia, kad kai kurių Europos valstybių slaptosios tarnybos ir valdžios institucijos keletu atvejų nekreipė dėmesio į šią praktiką ir ją slėpė;
40. smerkia bet kokią dalyvavimą ypatingojo perdavimo aukų tardyme, nes jis rodo smerktiną tokios rūšies neteisėtos procedūros įteisšinimą, net jei tokie dalyviai ir nėra tiesiogiai atsakingi už aukų pagrobimą, kalinimą, kankinimą arba netinkamą elgesį su jomis;
41. mano, kad ypatingojo perdavimo praktika buvo visiškai nevaisinga kovoje su terorizmu, o faktiškai ypatingasis perdavimas netgi kenkia ir trukdo įprastoms teisėtvarkos ir teisminėms prieš įtariamuosius terorizmu nukreiptoms procedūroms;
42. pabrėžia, kad nuo 2001 m. pabaigos iki 2005 m. pabaigos Europos oro erdvėje ir Europos oro uostuose buvo atlikti mažiausiai 1 245 CŽV kontroliuojami skrydžiai, prie kurių reikėtų pridėti nenustatytą tuo pačiu tikslu atliekamų karinių skrydžių skaičių; primena, kad galėjo būti daugiau CŽV skrydžių, negu buvo patvirtinta Laikinojo komiteto atliktų tyrimų metu, bet ne visi tie skrydžiai buvo naudojami ypatingajam perdavimui;
43. smerkia tai, kad Europos valstybės, pritardamos CŽV kontroliuojamiems skrydžiams, kurie kartais buvo naudojami ypatingajam perdavimui ar neteisėtam sulaikytųjų gabenimui, arba juos toleruodamos, perleido savo oro erdvės ir oro uostų kontrolę, ir primena Europos žmogaus teisių teismo praktikoje įtvirtintus konkrečius jų įsipareigojimus, kuriuos patvirtino „Europos komisija už demokratiją per teisę“ (Venecijos komisija);
44. išreiškia didelį susirūpinimą, kad CŽV kontroliuojamiems orlaiviams suteikti leidimai skristi ar leisti kitos šalies teritorijoje galėjo būti grindžiami, *inter alia*, NATO 2001 m. spalio 4 d. susitarimu dėl Šiaurės Atlanto sutarties 5 straipsnio įgyvendinimo;
45. pažymi, kad JAV Aukščiausiojo teismo sprendime, kuriame raginama uždaryti Gvantanamo kalėjimą, nurodoma, jog daugelis Kubos bazėje laikomų kalinių buvo iš Afganistano, todėl turėjo būti pervežti tranzitu per Europą;
46. primena, kad Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos (Čikagos konvencijos) 1 straipsnyje nustatytas principas, kad kiekviena valstybė turi visišką ir išskirtinį virš savo teritorijos esančios oro erdvės suverenitetą ir todėl valstybės neatleidžiamos nuo visiškos atsakomybės už tai, kad jų teritorijoje, įskaitant virš jos esančią oro erdvę, būtų laikomasi žmogaus teisių;
47. pabrėžia, kad CŽV naudojosi civilinės aviacijos taisyklėmis siekdama apeiti Čikagos konvencijoje nustatytus su valstybiniais orlaiviais, įskaitant tuos, kuriuos valdė kariuomenė arba policija, susijusius teisinius įsipareigojimus; primena, kad Čikagos konvencijos 4 straipsnyje numatyta, kad „visos pasirašančios valstybės sutinka nenaudoti civilinės aviacijos jokiems su šios Konvencijos tikslais nesuderinamiems tikslams“;
48. patvirtina, jog, atsižvelgiant į Laikinojo komiteto antrojoje darbų dalyje gautus papildomus duomenis, neįtikėtina, kad kai kurios Europos vyriausybės nežinojo apie jų teritorijoje vykdytą veiklą, susijusią su ypatingaisiais perdavimais;
49. pabrėžia, kad Laikinojo komiteto darbo dokumentuose Nr. 7 ir Nr. 8 ⁽¹⁾ pateikiama papildoma informacija dėl komiteto išnagrinėtų ypatingųjų perdavimų, su CŽV susijusių įmonių, CŽV naudotų orlaivių ir Europos valstybių, kuriose leidosi CŽV kontroliuojami orlaiviai;

ITALIJA

50. apgailestauja, kad dabartinės ir buvusios Italijos vyriausybių atstovai, kurie yra ar buvo atsakingi už Italijos slapčiąsias tarnybas, atsisakė atvykti į Laikinojo komiteto posėdžius;

(¹) Dokumentų Nr.: PE 380.593v04-00 ir PE 380.984v02-00.

2007 m. vasario 14 d., trečiadienis

51. smerkia CŽV įvykdytą ypatingąjį perdavimą Egipto dvasininko Abu Omar atveju, kuriam Italijoje buvo suteiktas prieglobstis, tačiau 2003 m. vasario 17 d. jis buvo pagrobtas Milane, nugabentas automobiliu iš Milano į Aviano NATO karinę bazę, tada per Ramšteino NATO karinę bazę Vokietijoje buvo nugabentas orlaiviu į Egiptą ir ten laikomas *incommunicado* bei kankinamas;

52. smerkia karabinierių maršalo ir tam tikrų Italijos karinės saugumo tarnybos (SISMI) pareigūnų aktyvius veiksmus pagrobiant Abu Omar, kuriuos atskleidė teisminis tyrimas ir Milano prokuroro Armando Spataro surinkti įrodymai;

53. daro išvadą ir smerkia faktą, kad buvęs SISMI direktorius generolas Nicolò Pollari 2006 m. kovo 6 d. kalbėdamas Laikinojo komiteto posėdyje nuslėpė tiesą sakydamas, kad Italijos agentai visiškai nedalyvavo jokiuose CŽV vykdytuose grobimuose ir kad SISMI nežinojo apie planą pagrobti Abu Omarą;

54. mano, jog įvertinant SISMI išitraukimą labai tikėtina, kad tuometinė Italijos vyriausybė žinojo apie jos teritorijoje įvykusį ypatingąjį Abu Omaro perdavimą;

55. dėkoja valstybės prokurorui Spataro už jo Laikinajam komitetui duotus parodymus, sveikina jo atliktą veiksmingą ir nepriklausomą tyrimą, kurio metu buvo atskleistos Abu Omar ypatingojo perdavimo aplinkybės, ir visiškai pritaria jo išvadoms bei GUP (Giudice dell'Udienza Preliminare) sprendimui teisti 26 JAV piliečius, CŽV agentus, 7 aukštus SISMI pareigūnus, *carabiniere* iš *Raggruppamento Operativo Speciale* (ROS, Specialiųjų operacijų grupė) ir *Liberio* dienraščio redaktoriaus pavaduotoją; teigiamai vertina, kad Milano teisme buvo iškelta byla;

56. apgailestauja, kad dėl Abu Omaro pagrobimo kilo pavojus prokuroro Armando Spataro tyrimui dėl teroristų tinklo, su kuriuo buvo susijęs Abu Omaras; primena, kad jei Abu Omar nebūtų buvęs neteisėtai pagrobtas ir išgabentas į kitą valstybę, jis būtų stojęs prieš įprastą ir teisingą teismą Italijoje;

57. pažymi, kad generolo Pollari liudijimo metu duoti parodymai neatitinka daugelio SISMI patalpose aptiktų ir Milano prokurorų konfiskuotų dokumentų faktų; mano, kad šie dokumentai įrodo, kad CŽV nuolat informavo SISMI apie Abu Omaro kalinimą Egipte;

58. itin smerkia tai, kad SISMI valdyba nuolat pateikinėjo klaidingą informaciją Milano prokurorams, siekdama pakenkti tyrimui dėl Abu Omaro ypatingojo perdavimo; yra itin susirūpinęs dėl to, kad paaiškėjo, jog SISMI valdyba tuo pat metu siekė ir kitų tikslų, taip pat dėl deramos vidaus ir vyriausybės kontrolės trūkumo; prašo Italijos vyriausybės skubiai ištaisyti šią padėtį ir nustatyti didesnę parlamentinę ir vyriausybę kontrolę;

59. smerkia neteisėtą Abu Omaro ypatingąjį perdavimą tiriančių Italijos žurnalistų persekiojimą ir jų telefoninių pokalbių klausymąsi bei jų kompiuterių konfiskavimą; pabrėžia, kad šių žurnalistų liudijimas davė daug naudos Laikinojo komiteto darbui;

60. kritikuoja Italijos vyriausybę dėl to, kad jai prireikė tiek daug laiko apsispręsti nušalinti ir pakeisti generolą Pollari;

61. apgailestauja, kad buvusi Italijos vyriausybė išlaptino JAV ir Italijos bendradarbiavimo kovoje su terorizmu dokumentus, kurie būtų padėję tiriant Abu Omar ypatingąjį perdavimą, o dabartinė vyriausybė šių dokumentų išlaptinimą patvirtino;

62. ragina Italijos teisingumo ministrą kuo skubiau pateikti susijusių 26 JAV piliečių ekstradicijos prašymą, kad jie galėtų stoti prieš teismą Italijoje;

2007 m. vasario 14 d., trečiadienis

63. smerkia Italijos piliečio Abou Elkassim Britel ypatingąjį perdavimą: Abou Elkassim Britel 2002 m. kovo mėnesį Pakistane suėmė Pakistano policija, tardė JAV ir Pakistano pareigūnai, po to jis buvo perduotas Maroko pareigūnams ir įkalintas kalinimo įstaigoje *Temara*, kur ir dabar yra kalinimas; pabrėžia, kad baudžiamieji tyrimai prieš Abou Elkassim Britel Italijoje buvo nutraukti nepateikus kaltinimų;
64. apgailestauja, kad, kaip rodo Abou Elkassim Britel advokato Laikinajam komitetui pateikti dokumentai, Italijos vidaus reikalų ministras „nuolat bendradarbiavo“ su užsienio slaptosiomis tarnybomis dėl Abou Elkassim Britel bylos po jo arešto Pakistane;
65. ragina Italijos vyriausybę imtis konkrečių veiksmų, kad Abou Elkassim Britel būtų nedelsiant paleistas, o Abu Omar būtų galima pateikti kaltinimus Milano teisme;
66. labai apgailestauja, kad CŽV, vykdydama Maher Arar, kuris liudijo Laikinajame komitete, ypatingąjį perdavimą iš Jungtinių Amerikos Valstijų į Siriją per Romą, naudojosi Italijos teritorija orlaiviui nusileisti;
67. pažymi 46 CŽV kontroliuojamų orlaivių nusileidimo atvejus Italijos oro uostuose ir išreiškia didelį susirūpinimą dėl šių skrydžių, kurių metu buvo vykstama iš šalių arba į šalis, kurios susijusias su ypatingojo perdavimo maršrutais ir sulaikytųjų gabenimu, tikslų;

JUNGTINĖ KARALYSTĖ

68. džiaugiasi tuo, kad Londone įvyko susitikimas su Jungtinė Karalystės Europos reikalų ministru, bei tuo, kad Jungtinės Karalystės vyriausybė pateikė dokumentus ir paaiškinimus; pažymi, kad Jungtinės Karalystės valdžios institucijos negalėjo atsakyti į visus Laikinojo komiteto delegacijos Londone pateiktus klausimus;
69. atsižvelgia į Jungtinės Karalystės Užsienio ir Britanijos sandraugos reikalų valstybės sekretorės Margaret Beckett pareiškimus, pateiktus raštu atsakant į parlamentinį klausimą, kuriuose ji pripažino, kad Jungtinės Karalystės vyriausybė žinojo apie slaptą CŽV kalėjimų tinklą dar prieš JAV prezidentui George W. Bush 2006 m. rugsėjo mėnesį patvirtinant tokio tinklo egzistavimą; prašo Jungtinės Karalystės vyriausybės pranešti, ar ji iškėlė šį klausimą JAV valdžios institucijoms ir ar informavo apie tai kitų Europos valstybių vyriausybės bei šį klausimą su jomis aptarinėjo, o jei taip, kada tai įvyko;
70. dėkoja Jungtinės Karalystės visų partijų parlamentinei grupei dėl ypatingųjų perdavimų (APPG), kurią sudaro Bendruomenių rūmų ir Lordų rūmų nariai, už jos darbą ir daugelio labai svarbių dokumentų pateikimą Laikinojo komiteto delegacijai Londone;
71. smerkia ypatinguosius Irako piliečio ir Jungtinės Karalystės gyventojo Bisher Al-Rawi ir Jordanijos piliečio ir Jungtinės Karalystės gyventojo Jamil El-Banna perdavimus, kai juos 2002 m. lapkričio mėnesį Gambijoje areštavo Gambijos pareigūnai, perdavė juos JAV agentams, jie buvo nuskraidinti į Afganistaną, o iš ten į Gvantanamą, kur iki šiol jie yra kalinami be teismo ir negauna jokios teisinės pagalbos;
72. atkreipia dėmesį į tai, kad iš Jungtinės Karalystės saugumo tarnybos MI5 telegramų nenurodytai užsienio vyriausybei, perduotų APPG pirmininkui Andrew Tyrie, matyti, kad Bisher Al-Rawi ir Jamil El-Banna pagrobimą palengvino iš dalies klaidinga MI5 pateikta informacija;
73. kritikuoja Jungtinės Karalystės vyriausybės nenorą suteikti konsulinę pagalbą Bisher Al-Rawi ir Jamil El-Banna remiantis tuo, kad jie nėra Jungtinės Karalystės piliečiai;
74. smerkia du Etiopijos piliečio ir Jungtinės Karalystės gyventojo Binyam Mohammed ypatingojo perdavimo atvejus; pažymi, kad Binyam Mohammed buvo laikomas mažiausiai dviejose slaptose įkalinimo įstaigose bei karo kalėjimuose;

2007 m. vasario 14 d., trečiadienis

75. yra labai sujaudintas Binyam Mohammed advokato parodymų Laikinajam komitetui delegacijos į Jungtinę Karalystę metu, kadangi advokatas papasakojo apie baisius kankinimus, kuriuos teko patirti jo klientui;

76. pabrėžia, kad buvęs Jungtinės Karalystės užsienio ir bendrųjų reikalų valstybės sekretorius Jack Straw 2005 m. gruodžio mėnesį pripažino, kad Jungtinės Karalystės pareigūnai buvo susitikę su Binyam Mohammed, kai jis buvo suimtas Pakistane; pažymi, kad kai kuriuos Maroko pareigūnų Binyam Mohammed pateiktus klausimus inspiravo Jungtinės Karalystės pareigūnų suteikta informacija;

77. smerkia ypatingą Jungtinės Karalystės piliečio Martin Mubanga, kuris buvo susitikęs su Laikiojo komiteto oficialia delegacija Jungtinėje Karalystėje ir kuris 2002 m. kovo mėnesį buvo suimtas Zambijoje ir po to lėktuvu pervežtas į Gvantanamą, perdavimą; apgailestauja, kad Gvantaname Martin Mubanga buvo apklausiamas Jungtinės Karalystės pareigūnų ir kalėjo bei buvo kankinamas ketverius metus be teismo ar bet kokios teisinės pagalbos, o po to buvo paleistas nepateikęs jokių kaltinimų;

78. atsižvelgia į buvusio Jungtinės Karalystės ambasadoriaus Uzbekistane Craig Murray parodymus Laikinajam komitetui apie keitimąsi duomenimis, gautais kankinimo būdu, ir į buvusio Jungtinės Karalystės Užsienio ir Britanijos sandraugos reikalų departamento teisės patarėjo Michael Wood teisinę nuomonę;

79. reiškia susirūpinimą dėl Michael Wood teisinės nuomonės, kurioje sakoma, sakoma, kad JT konvencijoje prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį arba baudimą iš esmės nedraudžiamas kankinimo būdu išgautos informacijos „gavimas ar turėjimas“, jei kankinimuose nedalyvaujama tiesiogiai; smerkia bet kokią informacijos išgavimą kankinant, kad ir kas dalyvautų tą darant;

80. pažymi 170 CŽV kontroliuojamų orlaivių nusileidimo atvejus Jungtinės Karalystės oro uostuose ir išreiškia didelį susirūpinimą dėl šių skrydžių, kurių metu buvo vykstama iš šalių arba į šalis, kurios yra susijusios su ypatingojo perdavimo maršrutais ir sulaikytųjų gabenimu, tikslų; smerkia tai, kad Jungtinės Karalystės oro uostuose leidosi orlaiviai, kurie, kaip buvo įrodyta, kitais atvejais CŽV buvo panaudoti Bisher Al-Rawi, Jamil El-Banna, Abou Elkassim Britel, Khaled El-Masri, Binyam Mohammed, Abu Omar ir Maher Arar ypatingajam perdavimui, taip pat Ahmed Agiza ir Mohammed El-Zari išsiuntimui;

VOKIETIJA

81. pripažįsta gerą Vokietijos vyriausybės bendradarbiavimą suteikiant riboto naudojimo dokumentus Laikinojo komiteto pirmininkui ir pranešėjui; tačiau apgailestauja, kad nė vienas Vokietijos vyriausybės atstovas nemanė esant reikalingą atvykti į Laikinąjį komitetą;

82. džiaugiasi dėl puikios Vokietijos parlamento tyrimo komiteto darbo ir išreiškia visišką paramą komiteto darbo tęstinumui;

83. dėkoja Miuncheno prokurorui Martin Hofmann už jo parodymus Laikinajame komitete ir džiaugiasi dėl visų Vokietijoje vykstančių teisminių tyrimų; pažymi ir sveikina tai, kad Miuncheno pirmosios instancijos teismas leido suimti 13 CŽV agentų, įtariamų neteisėtu Khaled El-Masri pagrobimu ir įkalinimu, bei tikisi, kad Vokietijos vyriausybė imsis visų reikiamų priemonių, kad šie asmenys būtų perduoti JAV;

84. dėkoja Vokietijos Parlamento tyrimų komitetui už Khaled El-Masri atvejo išnagrinėjimą; pažymi, kad iki šiol atlikti šio komiteto tyrimai parodė, kad Vokietijos valdžios institucijos nedalyvavo vykdant neteisėtus grobimus; susidomėjęs laukia Vokietijos Parlamento tyrimų komiteto galutinių išvadų šiuo klausimu;

2007 m. vasario 14 d., trečiadienis

85. smerkia parodymus Laikinajame komitete davusio Turkijos piliečio ir Vokietijos gyventojų Murat Kurnaz ypatingą perdavimą, kurio metu šis asmuo buvo suimtas 2001 m. lapkričio mėnesį Pakistane ir be jokio teisinio pagrindo ir be jokios teisinės pagalbos Pakistano policijos nugabentas per sieną į JAV dalinius Afganistane, o galiausiai 2002 m. sausio mėnesio pabaigoje nuskraidintas į Gvantanamą, iš kur 2006 m. rugpjūčio 24 d. paleistas nepateikus jokių kaltinimų, ir kuris buvo kankinamas visose kalinimo vietose;

86. pažymi, kad Murat Kurnaz advokato pateikta informacija ir Vokietijos valdžios institucijų pateikta informacija rodo, kad 2002 m. Murat Kurnaz galėjo būti paleistas iš Gvantanamo, bet tam nepritarė Vokietijos valdžios institucijos; pažymi, kad nuo 2002 m. Murat Kurnaz advokatui Vokietijos vyriausybė daug kartų pranešė, kad yra neįmanoma pradėti derybų su JAV vyriausybe dėl Murat Kurnaz paleidimo, kadangi jis yra Turkijos pilietis; pažymi, kad remiantis komitetui prieinama informacija jau 2002 m. spalio pabaigoje Murat Kurnaz nekėlė jokios terorizmo grėsmės; laukia, kad Vokietijos Parlamento tyrimų komitetas pateiktų visapusišką Vokietijos valdžios institucijų visų atitinkamų veiksmų ir priemonių nesiėmimo paaiškinimą, ir džiaugiasi tuo, kad šie tyrimai jau buvo pradėti;

87. apgailestauja dėl to, kad 2002 ir 2004 m. Vokietijos pareigūnai du kartus tardė Murat Kurnaz Gvantaname, kur jis buvo kalinamas be jokio oficialaus kaltinimo ar teismo ir neturėjo jokios teisinės pagalbos; apgailestauja dėl to, kad Vokietijos pareigūnai atsisakė jam suteikti bet kokią pagalbą, o vienintelis jų interesas buvo apklausa;

88. visiškai remia prokuroro Potsdame pradėtą ir 2006 m. spalio 25 d. Tiubingeno ir Karlsrūjės prokurorui perduotą tyrimą dėl nežinomų kaltininkų, siekiant nustatyti, ar prieš išsiunčiant Murat Kurnaz į Gvantanamą su juo netinkamai elgėsi Vokietijos kariuomenės specialiosioms pajėgoms (*Kommando Spezialkräfte*, KSK) priklausančius Vokietijos kariai;

89. pažymi, kad Murat Kurnaz jo apklausų metu buvo pateikta išsamių faktų iš jo asmeninio gyvenimo; pažymi, kai tai sukelia įtarimą, jog Murat Kurnaz net prieš jo išvykimą iš Vokietijos buvo stebimas taip intensyviai, kaip tą gali daryti tik vietos slaptosios tarnybos;

90. vertina Vokietijos vyriausybės 2006 m. sausio mėnesio iniciatyvą, dėl kurios Murat Kurnaz buvo paleistas;

91. smerkia ypatingą perdavimą Vokietijos piliečio Mohammed Zammar, kuris nepateikus jokių kaltinimų 2001 m. gruodžio 8 d. buvo suimtas Kasablankos oro uoste ir kalinamas bei kankinamas Maroke ir Sirijoje;

92. pažymi, kad konfidenciali institucinė informacija rodo, kad 2001 m. lapkričio 26 d. Vokietijos federalinė kriminalinės policijos tarnyba pateikė FTB duomenis apie Mohammed Zammar ir jo buvimo vietą ir tai palengvino Mohammed Zammar suėmimą;

93. pažymi, kad po 2002 m. įvykusio Vokietijos federalinės kanceliarijos pareigūnų ir Sirijos žvalgybos pareigūnų susitikimo Vokietijos prokurorai panaikino kaltinimus keliems Sirijos piliečiams Vokietijoje, o Sirijos institucijos leido Vokietijos pareigūnams susitikti su Mohammed Zammar Sirijos kalėjime *Far' Falastin* – šį faktą taip pat patvirtina konfidencialus institucinis šaltinis; apgailestauja dėl to, kad Vokietijos pareigūnai tardė Mohammed Zammar šiame kalėjime;

94. ragina Vokietijos Bundestago pirmąjį tyrimo komitetą, kai bus, kaip planuojama, išplėsti jo įgaliojimai, ištirti ir neseniai paaiškęs ilgą laiką Vokietijoje gyvenančio Egipto piliečio Abdel-Halim Khafagy perdavimo atvejį, kuris, kaip manoma, 2001 m. rugsėjo mėnesį buvo suimtas Bosnijoje ir Hercegovinoje įtarus jį terorizmu ir prievarta išgabentas į JAV karinės bazės *Eagle Base* kalėjimą Tuzloje, kur jis buvo žiauriai kankinamas ir su juo buvo nežmoniškai elgiamasi;

2007 m. vasario 14 d., trečiadienis

95. yra itin susirūpinęs dėl Laikinojo komiteto turimame neslaptame dokumente esančios informacijos, iš kurios galima spręsti, kad prie Štutgarto esanti JAV Europos karinis štabas (USEUCOM) planavo mažiausiai šešis alžyriečius neteisėtai perduoti iš Tuzlos per Incirliką į Gvantanamą; ragina Vokietijos Bundestagą kuo greičiau ištirti, kiek šiuo atveju buvo nusižengta vadinamajam pajėgų statuso susitarimui arba kitiems susitarimams ir (arba) sutartims su Vokietijos teritorijoje esančiomis Amerikos pajėgomis, ar USEUCOM planavo daugiau neteisėtų perdavimų ir ar Vokietijos ryšių palaikymo pareigūnai kaip nors prie jų prisidėjo;

96. pažymi 336 CŽV kontroliuojamų orlaivių nusileidimo atvejus Vokietijos oro uostuose ir išreiškia didelį susirūpinimą dėl šių skrydžių, kurių metu buvo vykstama iš šalių arba į šalis, kurios susijusias su ypatingojo perdavimo maršrutais ir sulaikytųjų gabenimu, tikslų; smerkia tai, kad Vokietijos oro uostuose leidosi orlaiviai, kurie, kaip buvo įrodyta, kitais atvejais CŽV buvo panaudoti Bisher Al-Rawi, Jamil El-Banna, Abou Elkassim Britel, Khaled El-Masri, Binyam Mohammed, Abu Omar ir Maher Arar ypatingajam perdavimui, taip pat Ahmed Agiza ir Mohammed El-Zari išsiuntimui; yra itin susirūpinęs dėl to, kad bent jau vienas iš nurodytų skrydžių buvo į Gvantanamą arba iš jo; ryžtingai skatina Vokietijos institucijas toliau tirti šio skrydžio aplinkybes;

97. pažymi priekaištus dėl laikino terorizmu įtariamų asmenų įkalinimo ir kankinimo Manheimo Blumenu JAV kariniame kalėjime, džiaugiasi dėl Vokietijos prokuratūros atliekamo tyrimo ir tikisi, kad Vokietijos Bundestagas arba kompetentingas tyrimo komitetas minėtą atvejį ištirs išsamiau;

ŠVEDIJA

98. pažymi Švedijos vyriausybės poziciją, išreikštą jos užsienio reikalų ministro Carl Bildt Laikinajam komitetui perduotame laiške; apgailestauja, kad nė vienas vyriausybės atstovas negalėjo atvykti į Laikinąjį komitetą ir pasikeisti nuomonėmis dėl jos pozicijos;

99. smerkia faktą, kad 2001 m. gruodžio mėnesį Švedija, remdamasi vien tik Egipto vyriausybės, kuri nesugeba suteikti veiksmingos apsaugos nuo kankinimų, diplomatinio patikinimu, nors ir pripažindama, kad buvo netinkamo elgesio pavojus, išsiuntė Egipto piliečius Mohammed El-Zari ir Ahmed Agiza, kurie prašė prieglobsčio Švedijoje; taip pat pripažįsta, kad Švedijos vyriausybė trukdė jiems pasinaudoti pagal EŽTK turimomis savo teisėmis, nepranešdama jų advokatams, kol jie neatvyko į Kairą; apgailestauja, kad Švedijos institucijos priėmė JAV pasiūlymą suteikti joms orlaivį, kuriam galiojo specialus leidimas skristi per kitos šalies teritoriją siekiant pergabenti šiuos asmenis į Egiptą;

100. apgailestauja, kad Švedijos saugumo policija pažeisdama teisinės valstybės principą prarado Ahmed Agiza ir Mohammed El-Zari išsiuntimo į Egiptą vykdymo kontrolę ir liko pasyvi tuo metu, kai JAV agentai su abiem šiais vyrais žeminančiai elgėsi Brommos oro uoste;

101. pabrėžia, kad sprendimas dėl išsiuntimo buvo priimtas aukščiausiu vykdomosios valdžios lygmeniu, ir jo nebuvo galima apskųsti;

102. visiškai remia JT Žmogaus teisių komiteto 2006 m. lapkričio 6 d. sprendimą, kuriame sakoma, kad Švedija nesilaikė visiško kankinimų draudimo; taip pat remia JT Kovos su kankinimais komiteto atskirą 2005 m. gegužės 20 d. sprendimą, kuriame daroma išvada, kad Švedija nesilaikė JT Konvencijos prieš kankinimus, ir sakoma, kad „diplomatinio patikinimo gavimas (iš Egipto), nepateikęs jokių jo įgyvendinimo priemonių, yra nepakankama apsauga nuo šio akivaizdaus pavojaus“;

103. dėkoja Švedijos vyriausiajam parlamento ombudsmenui Mats Melin už jo parodymus Laikinajame komitete ir džiaugiasi jo tyrimu, kurio metu daroma išvada, kad Švedijos saugumo tarnyba ir oro uosto policija „buvo nepaprastai paklusnūs Amerikos pareigūnams“ ir „prarado vykdymo kontrolę“, ir dėl to oro uoste prieš pat išgabenimą į Kairą buvo netinkamai elgiama su Ahmed Agiza ir Mohammed El-Zari, įskaitant fizinį smurtą prieš vieną iš jų ir kito žeminimą;

2007 m. vasario 14 d., trečiadienis

AUSTRIJA

104. pažymi Austrijos vyriausybės vardu pateiktus paaiškinimus raštu, bet apgailestauja, kad Austrijos vyriausybė nemanė esą reikalinga atvykti į Laikinąjį komitetą ir pasikeisti nuomonėmis dėl jos pozicijos;

105. konstatuoja, kad remiantis šiais paaiškinimais raštu tolesniuose punktuose minimi vyrai Massad Omer Behari ir Gamal Menshawi buvo Austrijos gyventojais, neturėjo Austrijos pilietybės ir jų laisvė keliauti nebuvo ribojama; pažymi, kad minėtieji du asmenys išvyko savo valia, Austrijos institucijų nekontroliuojami; jie buvo suimti ne Austrijos teritorijoje ir ne Austrijos institucijų įtakos zonoje; priemonių suimti šiuos asmenis užsienio institucijos ėmėsi be Austrijos institucijų žinios; taigi, atsižvelgiant į tai, negali būti kalbama apie asmenų perdavimą užsienio žinyboms;

106. 103a. vis dėlto primena, kad pagal EŽTK jos šalių teritorijoje gyvenantys asmenys priklauso šių šalių jurisdikcijai, todėl jos privalo apsaugoti šiuos asmenis ir ištirti visus prieš juos vykdytus žmogaus teisių pažeidimus;

107. smerkia tai, kad Sudano pilietis ir nuo 1989 m. Austrijos gyventojas Masaad Omer Behari, kuris davė parodymus laikinajam komitetui, jam grįžtant iš Sudano į Vieną buvo pagrobtas Amano oro uoste 2003 m. sausio 12 d.;

108. smerkia faktą, kad Masaad Omer Behari vėliau buvo neteisėtai slapta kalinamas netoli Amano esančiame Jordanijos generalinio žvalgybos departamento valdomame kalėjime be teismo ir be teisinės pagalbos, buvo kankinamas ir su juo buvo netinkamai elgiamasi iki 2003 m. balandžio 8 d., kai jis buvo paleistas nepateikus kaltinimų;

109. smerkia Egipto piliečio ir Austrijos gyventoją Gamal Menshawi, kuris 2003 m. vasario mėnesį pakeliui į Meką buvo suimtas Amano oro uoste, vėliau nugabentas į Egiptą, kur be teismo ir be teisinės pagalbos buvo slapta kalinamas iki 2005 m., pagrobimą;

110. apgailestauja, kad, nepaisant visos pateiktos informacijos, Austrijoje nebuvo atliktas nei specialus, nei parlamentinis tyrimas dėl galimo Austrijos institucijų dalyvavimo šiuose dviejuose perdavimuose; ragina Austrijos parlamentą kuo skubiau pradėti atitinkamus tyrimus;

ISPANIJA

111. džiaugiasi deklaruojamu geru Ispanijos vyriausybės bendradarbiavimu su Laikiniu komitetu, ypač užsienio reikalų ministro Laikinajam komitetui duotais parodymais; tačiau apgailestauja, kad Ispanijos vyriausybė galiausiai neleido Ispanijos žvalgybos tarnybų direktoriui atvykti į Laikinąjį komitetą, nors jos buvo to prašoma jau keletą mėnesių;

112. dėkoja *Audiencia Nacional* vyriausiajam prokurorui Javier Zaragoza ir prokurorui Vicente González Mota už jų Laikinajam komitetui duotus parodymus ir džiaugiasi jų vykdomais tyrimais dėl Ispanijos oro uostų naudojimo CŽV orlaivių tranzitui vykdančią ypatingųjų perdavimų programą; skatina prokurorus toliau tirti su Khaled El-Masri ypatinguoju perdavimu susijusio orlaivio nusileidimų aplinkybes; atsižvelgia į Ispanijos valdžios institucijų sprendimą *Audiencia Nacional* teisėjo prašymu išslaptinti žvalgybos tarnybų turimus slapčius dokumentus, susijusius su CŽV kontroliuojamų orlaivių naudojimu Ispanijos oro uostais;

113. džiaugiasi *Diario de Mallorca* vykdomu žurnalistiniu tyrimu, kuris atliko svarbų vaidmenį atskleidžiant CŽV orlaivių tranzitą per Balearų salų oro uostus ir įvardijant jų įgulas;

2007 m. vasario 14 d., trečiadienis

114. primena vyriausiojo prokuroro Zaragoza žodžius, kad „Ispanijos vyriausybė nedarė jokių kliūčių, neprieštaravo ir netrukdė *Audiencia Nacional* tyrimams“;

115. ragina Ispanijos institucijas imtis visų reikiamų veiksmų, kad Ispanijos piliečiui Mustafa Setmariam Nasarwho, kuris 2005 m. spalio mėnesį buvo pagrobtas Sirijoje ir perduotas JAV agentams, būtų leista stoti prieš sąžiningą kompetentingų teisinių institucijų teismą;

116. pažymi 68 CŽV kontroliuojamų orlaivių nusileidimo atvejus Ispanijos oro uostuose ir išreiškia didelį susirūpinimą dėl šių skrydžių, kurių metu buvo vykstama iš šalių arba į šalis, kurios susijusias su ypatingojo perdavimo maršrutais ir sulaikytųjų gabenimu, tikslų; smerkia tai, kad Ispanijos oro uostuose leidosi orlaiviai, kurie, kaip buvo įrodyta, kitose šalyse CŽV buvo panaudoti Ahmed Agiza, Mohammed El-Masri, Bisher Al-Rawi, Jamil El-Banna, Abou Elkassim Britel, Khaled El-Masri, Binyam Mohammed, Abu Omar ir Maher Arar ypatingajam perdavimui, kaip rodo Ispanijoje ir Italijoje atliekami teisiniai tyrimai; yra itin susirūpinęs dėl to, kad bent jau trys iš nurodytų skrydžių buvo į Gvantanamą arba iš jo; ryžtingai skatina Ispanijos prokurorus toliau tirti šių skrydžių aplinkybes;

PORTUGALIJA

117. pritaria susitikimui su Portugalijos užsienio reikalų ministru Lisabonoje ir tam, kad Portugalijos vyriausybė pateikė dokumentus ir paaiškinimus; apgailestauja, kad Portugalijos valdžios institucijos negalėjo atsakyti į visus klausimus, kuriuos iškėlė Laikinojo komiteto delegacija Portugalijoje;

118. džiaugiasi atsakingų Portugalijos institucijų 2007 m. vasario 5 d. pradėtu teisiniu tyrimu dėl galimo Portugalijos teritorijos panaudojimo perkeliant terorizmu įtariamus kalinius, kurie buvo kankinami bei su kuriais buvo žiauriai, nežmoniška ir žeminančiai elgiamasi;

119. ypač pažymi Abdurahman Khadr atvejį, kuris 2003 m. lapkričio 6 d. buvo numanomai atgabentas orlaiviu *Gulfstream IV N85VM* iš Gvantamo į Tuzlą Bosnijoje ir Hercegovinoje su nusileidimu 2003 m. lapkričio 7 d. Portugalijos oro uoste; be to, ragina valdžios institucijas ištirti kitus galimus suimtų asmenų, gabentų per Portugaliją, atvejus;

120. džiaugiasi, kad 2006 m. rugsėjo 26 d. buvo įkurta ministerijų darbo grupė, o 2006 m. spalio 13 d. įsigaliojo reglamentas, kuriuo numatoma, kad Portugalijos pasienio institucijoms turi būti pateikti privačių skrydžių įgulos narių ir keleivių sąrašai;

121. pažymi 91 CŽV kontroliuojamų orlaivių nusileidimo atvejį Portugalijos oro uostuose ir išreiškia didelį susirūpinimą dėl šių skrydžių, kurių metu buvo vykstama iš šalių arba į šalis, kurios susijusias su ypatingojo perdavimo maršrutais ir sulaikytųjų gabenimu, tikslų; yra itin susirūpinęs dėl to, kad bent jau trys iš nurodytų skrydžių buvo į Gvantanamą arba iš jo; pažymi, kad Maher Arar ir Abou Elkassim Britel perdavimui naudotas orlaivis grįždamas leidosi Portugalijoje;

122. reiškia susirūpinimą papildomu Laikinojo komiteto gautu sąrašu, iš kurio matyti, kad Portugalijos oro erdve iš įvairių šalių į Gvantanamą arba iš jo skridę civiliniai ir kariniai orlaiviai nuo 2002 m. sausio 11 d. iki 2006 m. birželio 24 d. dar 14 kartų nusileido Portugalijos oro uostuose; pažymi, kad Portugalijos vyriausybė pateikė informacijos apie 7 tokius nusileidimus, kurie buvo susiję su operacija *Tvirta taika*;

AIRIJA

123. pritaria parodymams, kuriuos Airijos vyriausybės vardu Laikinajam komitetui davė Airijos užsienio reikalų ministras, taip pat tam, kad šis ministras akivaizdžiai kritikuoja ypatingojo perdavimo procesą; vis dėlto pažymi, kad ministras neatsakė į visus klausimus, susijusius su įtarimais, jog Airijos oro uostais galėjo naudotis CŽV orlaiviai, vykstantys į ypatingojo perdavimo misijas arba iš jų (kaip Abu Omar atveju);

2007 m. vasario 14 d., trečiadienis

124. dėkoja Airijos žmogaus teisių komisijai (IHRC) už tai, kad pateikė liudijimus Laikinajam komitetui, ir pritaria šios komisijos požiūriui jog dėl to, kad Airijos vyriausybė pripažįsta diplomatinis patikinimus, Airijos išpareigojimai žmogaus teisių atžvilgiu neįvykdomi, nes pagal šiuos išpareigojimus vyriausybės turi aktyviai siekti užkirsti kelią bet kokiems veiksams, kurie galėtų kokiu nors būdu lengvinti kankinimus ar blogą elgesį Airijoje arba užsienyje; apgailestauja dėl Airijos vyriausybės sprendimo kol kas nesilaikyti IHRC patarimų šiuo klausimu; pažymi, kad tarp IHRC ir Airijos vyriausybės nuolat vyksta derybos;

125. pažymi 147 CŽV kontroliuojamų orlaivių nusileidimo atvejus Airijos oro uostuose ir išreiškia didelį susirūpinimą dėl šių skrydžių, kurių metu buvo vykstama iš šalių arba į šalis, kurios susijusias su ypatingojo perdavimo maršrutais ir sulaikytųjų gabenimu, tikslų; smerkia tai, kad Airijos oro uostuose leidosi orlaiviai, kurie, kaip buvo įrodyta, kitais atvejais CŽV buvo panaudoti Bisher Al-Rawi, Jamil El-Banna, Abou Elkassim Britel, Khaled El-Masri, Binyam Mohammed, Abu Omar ir Maher Arar ypatingajam perdavimui, taip pat Ahmed Agiza ir Mohammed El-Zari išsiuntimui;

126. pažymi, kad Airijos parlamentas neprižiūri nei Airijos, nei užsienio šalių žvalgybos tarnybų ir kad dėl to atsiranda didelių galimybių piktnaudžiauti;

127. mano, kad nesant atsitiktiniu pagrindu atliekamų kratų sistemos šis draudimas turėtų būti taikomas visiems Airijoje besileidžiantiems CŽV kontroliuojamiems orlaiviams;

128. ragina Airijos vyriausybę atsižvelgiant į Laikinojo komiteto nustatytus faktus sutikti pradėti parlamentinį tyrimą dėl Airijos teritorijos naudojimo CŽV perdavimo maršrutams;

GRAIKIJA

129. pažymi 64 CŽV kontroliuojamų orlaivių nusileidimo atvejus Graikijos oro uostuose ir išreiškia didelį susirūpinimą dėl šių skrydžių, kurių metu buvo vykstama iš šalių arba į šalis, kurios susijusias su ypatingojo perdavimo maršrutais ir sulaikytųjų gabenimu, tikslų; smerkia tai, kad Graikijos oro uostuose leidosi orlaiviai, kurie, kaip buvo įrodyta, kitais atvejais CŽV buvo panaudoti Bisher Al-Rawi, Jamil El-Banna, Abou Elkassim Britel, Khaled El-Masri, Binyam Mohammed ir Maher Arar ypatingajam perdavimui, taip pat Ahmed Agiza ir Mohammed El-Zari išsiuntimui;

KIPRAS

130. pažymi 64 CŽV kontroliuojamų orlaivių nusileidimo atvejus Kipro oro uostuose ir išreiškia didelį susirūpinimą dėl šių skrydžių, kurių metu buvo vykstama iš šalių arba į šalis, kurios susijusias su ypatingojo perdavimo maršrutais ir sulaikytųjų gabenimu, tikslų; smerkia tai, kad Kipro oro uostuose leidosi orlaiviai, kurie, kaip buvo įrodyta, kitais atvejais CŽV buvo panaudoti Bisher Al-Rawi, Jamil El-Banna, Abou Elkassim Britel, Khaled El-Masri, Binyam Mohammed ir Abu Omar ypatingajam perdavimui, taip pat Ahmed Agiza ir Mohammed El-Zari išsiuntimui;

DANIJA

131. džiaugiasi Danijos valdžios institucijų bendradarbiavimu, tačiau apgailestauja, kad nė vienas vyriausybės atstovas nemanė, jog reikalinga atvykti į Laikinąjį komitetą;

BELGIJA

132. ragina Belgiją atskleisti visų vykusių tyrimų dėl lėktuvų, dalyvavusių ypatingojo perdavimo progroje arba gabenusių sulaikytuosius, naudojimosi Belgijos oro uostais ir oro erdve rezultatus;

133. atkreipia dėmesį į Belgijos senato pirmininkės Ann-Marie Lizin pareiškimus, kuriuose apgailestaujama dėl nepakankamo Belgijos žvalgybos tarnybų ir Belgijos valdžios institucijų bendradarbiavimo tyrimų pradžioje; tačiau atkreipia dėmesį į galutinės Belgijos senato pranešimo išvadas, kuriuose patvirtinamas Belgijos noras išspręsti kilusias problemas;

2007 m. vasario 14 d., trečiadienis

TURKIJA

134. yra labai susirūpinęs dėl Turkijos valdžios institucijų neveiklumo vykdant savo piliečio Murat Kurnaz diplomatinę apsaugą bei dėl to, kad ji nesiėmė jokių veiksmų, kad išlaisvintų jį iš Gvatanamo kalėjimo;

135. apgailestauja, kad buvo priešingai – valdžios institucijos pasinaudojo neteisėtu Murat Kurnaz kaliniu ir jį tardė Gvatanamo kalėjime;

136. apgailestauja, kad Turkijos valdžios institucijos tylėjo apie tai, kad jų teritorija buvo panaudota kaip tarpinio nusileidimo vieta lėktuvui, kuris į Gvatanamo kalėjimą gabeno šešis iš Alžyro kilusius Bosnijos piliečius ir (arba) gyventojus, neteisėtai sulaikytus Bosnijoje ir Hercegovinoje;

BUVUSIOJI JUGOSLAVIJOS RESPUBLIKA MAKEDONIJA

137. pabrėžia, kad 2006 m. balandžio mėnesį Laikinojo komiteto delegaciją Skopjėje priėmė respublikos prezidentas, vyriausybės nariai ir kiti pareigūnai, ir dėkoja jiems už tai; tačiau pažymi, kad Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos institucijos nepakankamai ištyrė Khaled El-Masri bylą;

138. smerkia Vokietijos piliečio Khaled El-Masri ypatingąjį perdavimą: šis asmuo buvo pagrobtas 2003 m. gruodžio 31 d. Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos pasienio kontrolės punkte Tabanovce, neteisėtai laikomas Skopjėje nuo 2003 m. gruodžio 31 d. iki 2004 m. sausio 24 d., o 2004 m. sausio 23 ir 24 d. buvo išgabentas į Afganistaną, kur buvo laikomas iki 2004 m. gegužės mėnesį ir su šiuo asmeniu buvo žeminamai ir nežmonišškai elgiamasi;

139. ragina Tarybą ir jos BUSP vyriausiąją įgaliotinį suteikti daugiau informacijos apie tai, kad ES policijos misija PROXIMA buvo įtraukta į buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos vidaus reikalų ministeriją ir dalyvavo Makedonijos saugumo ir kontržvalgybos tarnybos darbe tuo metu, kai Khaled El-Masri buvo perduotas CŽV; pageidautų sužinoti, ar tiesa, kad Taryba apklausė PROXIMA misijoje dalyvavusius ES darbuotojus, siekdama įvertinti, kokią informaciją jie turi apie Khaled El-Masri bylą; jeigu taip, prašo Tarybą pateikti Parlamentui visą informaciją apie šį tyrimą;

140. visiškai pritaria preliminariniams Miuncheno prokuroro Martin Hofmann tyrimų duomenims, kad nėra jokių įrodymų, kurie paneigtų Khaled El-Masri pateikiamą įvykių versiją;

141. labai apgailestauja dėl to, kad Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos institucijos nesugebėjo įvykdyti 2006 m. liepos 6 d. Laikinojo komiteto pranešime pateiktų rekomendacijų;

142. dar kartą pabrėžia, kad tikimasi, kad Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos institucijos atliks tyrimus; ragina naujai išrinktą Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos parlamentą kaip galima greičiau sudaryti Khaled El-Masri bylos tyrimo komitetą ir pradėti visapusiškai bendradarbiauti su Vokietijos parlamento vykdomo tyrimo atstovais;

BOSNIJA IR HERCEGOVINA

143. džiaugiasi tuo, kad Bosnijos ir Hercegovinos vyriausybė yra vienintelė Europos vyriausybė, kuri neneigia dalyvavusi savo keturių piliečių ir dviejų gyventojų, kurie visi yra Alžyro kilmės, ypatingajame perdavime, ir pabrėžia, kad Bosnijos ir Hercegovinos vyriausybė yra vienintelė Europos vyriausybė, kuri priėmė oficialią atsakomybę už savo neteisėtus veiksmus; tačiau apgailestauja, kad veiksmai, kurių ėmėsi Bosnija ir Hercegovina, dar nesibaigė šešių vyrų paleidimu iš Gvatanamo;

144. smerkia minėtųjų šešių asmenų, kurie 2002 sausio 17 d. buvo pagrobti Sarajeve, perduoti JAV kareiviams ir nuskraidinti į Gvantanamą, kur tebėra kalinami be teismo ir teisinių garantijų, ypatingąjį perdavimą;

2007 m. vasario 14 d., trečiadienis

145. pažymi buvusio tarptautinės bendruomenės aukštojo atstovo Bosnijoje ir Hercegovinoje Wolfgang Petritsch ir buvusio Bosnijos ir Hercegovinos žmogaus teisių rūmų pirmininko Michèle Picard Laikinajam komitetui duotus parodymus, kuriuose teigiama, kad tarptautinės bendruomenės atstovai Bosnijoje ir Hercegovinoje buvo deramai informuoti apie gresiantį minėtų šešių vyrų perdavimą JAV pajėgoms dar prieš prasidedant šiems įvykiams; šiuo požiūriu smerkia valstybių narių vyriausybes, kad jos nesiėmė veiksmų;

146. apgailestauja dėl to, kad Bosnijoje ir Hercegovinoje atstovaujama tarptautinė bendruomenė nekreipė dėmesio į faktą, kad nebuvo vykdomi Aukščiausiojo teismo ir Bosnijos ir Hercegovinos žmogaus teisių rūmų sprendimai, įsakantys paleisti šešis minėtus asmenis iš nelaisvės;

147. pabrėžia, kad, remiantis iš minėtųjų šešių asmenų advokatų gauta informacija, Bosnijos ir Hercegovinos vyriausybė patyrė beprecedentį JAV vyriausybės spaudimą, kurio metu buvo grasinama uždaryti ambasadą, atšaukti visą personalą ir nutraukti diplomatinį santykius su Bosnija ir Hercegovina, jei pastaroji tučtuojau nesuims minėtųjų šešių asmenų, kaltinamų terorizmu;

148. pažymi, kad Wolfgang Petritsch patvirtino, jog Jungtinės Valstijos darė didelį spaudimą Bosnijos ir Hercegovinos institucijoms ir tarptautinei bendruomenei, kad jos netrukdytų perdavimams ir kad ypač tarptautinių NATO vadovaujamų stabilizavimo pajėgų vadas atmetė bet kokią jo veiklos tyrimą, nes jis veikė kaip JAV kariuomenės pareigūnas;

KITOS EUROPOS VALSTYBĖS

149. pažymi CŽV kontroliuojamų orlaivių nusileidimo atvejus kitų Europos valstybių oro uostuose ir išreiškia didelį susirūpinimą dėl šių skrydžių, kurių metu buvo vykstama iš šalių arba į šalis, kurios susijusias su ypatingojo perdavimo maršrutais ir sulaikytųjų gabenimu, tikslų; ragina tų Europos valstybių vyriausybes pradėti atitinkamus tyrimus šiuo klausimu;

Slaptos įkalinimo įstaigos

150. džiaugiasi dėl organizacijos *Human Rights Watch*, laikraščio *The Washington Post* ir televizijos *ABC News* atliktų tyrimų dėl slaptų įkalinimo įstaigų veikimo Europoje;

151. primena, kad kai kuriems *The Washington Post* ir *ABC News* žurnalistams, kaip jie patys patvirtino Laikinajam komitetui, buvo daromas spaudimas neminėti Rytų Europos valstybių Lenkijos ir Rumunijos, kur buvo įkurtos slaptos įkalinimo įstaigos;

152. pabrėžia, kad terminas „slapta įkalinimo įstaiga“ nėra taikomas vien tik kalėjimams, tačiau jis apima visas vietas, kur asmenys laikomi *incommunicado*, pvz., privačius butus, policijos nuovadas ar viešbučių kambarius, kaip Khaled El-Masri atveju Skopjėje;

153. išreiškia didelį susirūpinimą, kad kai kuriais atvejais laikinos slaptos įkalinimo įstaigos Europos valstybėse buvo įrengtos JAV karinėse bazėse;

154. ragina deramai įgyvendinti dvišalius susitarimus, susitarimus dėl pajėgų statuso ir (valstybių narių ir trečiųjų šalių) susitarimus dėl karinių bazių siekiant užtikrinti, kad būtų kontroliuojama, kaip laikomasi žmogaus teisių, ir tam tikrais atvejais peržiūrėti šiuos susitarimus ir šiuo tikslu atnaujinti derybas dėl jų; pabrėžia, kad anot Europos Tarybos Venecijos komisijos, Europos Tarybos šalyse narėse esančių užsienio karinių bazių teisinio reglamentavimo sistema turi leisti joms panaudoti pakankamai galių, kad įvykdytų savo įsipareigojimus užtikrinti žmogaus teisių laikymąsi;

155. šiuo požiūriu pažymi teiginius dėl JAV *Coleman* kareivinių Manheime, Vokietijoje, ir ragina teisėsaukos organus ir Vokietijos Bundestago tyrimo komitetą toliau tirti šią bylą;

2007 m. vasario 14 d., trečiadienis

156. apgailestauja, kad Europos valstybės per mažai kontroliavo jų teritorijose esančias JAV karines bazines; tačiau primena, kad pagal EŽTK visos valstybės įsipareigoja vykdyti jurisdikciją visoje savo teritorijoje, įskaitant visas užsienio karines bazines;

157. primena, kad pagal EŽTK visi kalinimo atvejai turi būti teisėti ir vykdomi tik laikantis nacionaliniuose ar tarptautiniuose įstatymuose numatytų procedūrų;

158. primena, kad nustatant ar vykdamas arba tiesiogiai ar netiesiogiai leidžiant slapčius ir neteisėtus įkalinimus, dėl kurių žmonės „dingsta“, jau savaime šurkščiau pažeidžiamos žmogaus teisės ir kad aktyvus ar pasyvus Europos šalies dalyvavimas tokiuose slapčiuose ir neteisėtuose kalinimuose užtraukia tos šalies atsakomybę pagal EŽTK;

RUMUNIJA

159. džiaugiasi dėl Rumunijos institucijų puikaus svetingumo ir puikaus bendradarbiavimo su Laikinuoju komitetu, įskaitant susitikimus su vyriausybės nariais, bei *ad hoc* tyrimo komiteto Rumunijos Senate įsteigimu;

160. tačiau atkreipia dėmesį į kompetentingų Rumunijos institucijų nenorą išsamiai ištirti slapčių įkalinimo įstaigų Rumunijos teritorijoje buvimą;

161. apgailestauja, kad visa Rumunijos tyrimo komiteto pateikta ataskaita buvo slapta, išskyrus 7 skyriuje pateiktas išvadas, kuriose kategoriškai neigiama galimybė, kad slapčios įkalinimo įstaigos galėjo būti įrengtos Rumunijos teritorijoje; apgailestauja, kad Rumunijos tyrimo komitetas nesurinko įrodymų iš žurnalistų, NVO ar oro uoste dirbančių pareigūnų ir dar nepateikė Laikinajam komitetui ataskaitos, nors buvo įsipareigojęs tą padaryti; apgailestauja, kad atsižvelgiant į šiuos aspektus Rumunijos tyrimo komiteto ataskaitoje padarytos išvados yra skubotos ir paviršutiniškos; tačiau pažymi tyrimo komiteto pirmininkės Laikinojo komiteto delegacijai išsakytą ketinimą laikyti šias išvadas negalutinėmis;

162. apgailestauja dėl to, kad per mažai buvo kontroliuojamas Nr. N478GS registruotas orlaivis *Gulfstream*, kuris 2004 m. gruodžio 6 d. patyrė avariją leisdamasis Bukarešte; primena, kad orlaivis pakilo iš Bagamo oro bazės Afganistane ir kad septyni orlaivio gabenti keleiviai dingo iškart po avarijos; tačiau vertina Rumunijos institucijų gerą bendradarbiavimą, nes Laikinajam komitetui buvo pateikta ataskaita apie avariją;

163. yra labai susirūpinęs, kad Rumunijos institucijos nesulaikė nė vieno asmens ir neinicijavo oficialaus tyrimo proceso dėl Nr. N478GS registruoto orlaivio *Gulfstream* keleivio, pas kurį buvo rastas *Beretta* 9mm *Parabellum* pistoletas su amunicija;

164. pažymi 21 CŽV kontroliuojamų orlaivių nusileidimo atvejį Rumunijos oro uostuose ir išreiškia didelį susirūpinimą dėl šių skrydžių, kurių metu buvo vykstama iš šalių arba į šalis, kurios susijusias su ypatingojo perdavimo maršrutais ir sulaikytųjų gabenimu, tikslų; smerkia tai, kad Rumunijos oro uostuose leidosi orlaiviai, kurie, kaip buvo įrodyta, kitais atvejais CŽV buvo panaudoti Bisher Al-Rawi, Jamil El-Banna, Abou Elkassim Britel, Khaled El-Masri, Binyam Mohammed ir Abu Omar ypatingajam perdavimui, taip pat Ahmed Agiza ir Mohammed El-Zari išsiuntimui; yra itin susirūpinęs dėl to, kad bent jau du iš nurodytų skrydžių buvo į Gvantanamą arba iš jo; ryžtingai skatina Rumunijos institucijas toliau tirti šio skrydžio aplinkybes;

165. yra susirūpinęs dėl išreikštų abejonių apie Rumunijos valdžios institucijų kontrolės taikymą JAV veiklai, vykdytai Kogalniceanu oro uoste;

166. negali atmesti, remdamasis Rumunijos institucijų pareiškimais Laikinojo komiteto delegacijai Rumunijoje, galimybės, kad JAV slapčiosios tarnybos Rumunijoje veikė neteisėtai ir kad nebuvo pateikta jokių tvirtų įrodymų, kuriais būtų galima paneigti teiginius, kad Rumunijoje veikė slapta įkalinimo įstaiga;

2007 m. vasario 14 d., trečiadienis

LENKIJA

167. apgailestauja dėl akivaizdaus Lenkijos vyriausybės bendradarbiavimo su Laikinuoju komitetu trūkumo, ypač tinkamai priimant Laikinojo komiteto delegaciją; labai apgailestauja, kad visi kviestieji Lenkijos vyriausybės ir parlamento atstovai atsisakė susitikti su Laikiniu komitetu;

168. mano, kad toks požiūris rodo bendrą Lenkijos vyriausybės rodomą Laikinojo komiteto ir jo tikslo ištirti teiginius ir nustatyti faktus ignoravimą;

169. apgailestauja, kad nebuvo įkurtas specialus tyrimo komitetas ir kad Lenkijos parlamentas neatliko nepriklausomo tyrimo;

170. primena, kad 2005 m. gruodžio 21 d. Specialiosios tarnybos komitetas slaptai posėdžiavo su Specialiąją tarnybą koordinuojančiu ministru ir abiejų žvalgybos tarnybų vadovais; pabrėžia, kad posėdis vyko greitai ir slapta, nebuvo išklausyti jokie parodymai, neatlikti jokie tyrimai; pabrėžia, kad toks tyrimas negali būti laikomas nepriklausomu tyrimu ir apgailestauja, kad komitetas neišleido jokio dokumento, o tik pateikė su tuo susijusį vieną pareiškimą;

171. pažymi 11 CŽV kontroliuojamų orlaivių nusileidimo atvejus Lenkijos oro uostuose ir išreiškia didelį susirūpinimą dėl šių skrydžių, kurių metu buvo vykstama iš šalių arba į šalis, kurios susijusias su ypatingojo perdavimo maršrutais ir sulaikytųjų gabenimu, tikslų; smerkia tai, kad Lenkijos oro uostuose leidosi orlaiviai, kurie, kaip buvo įrodyta, kitais atvejais CŽV buvo panaudoti Bisher Al-Rawi, Jamil El-Banna, Abou Elkassim Britel, Khaled El-Masri ir Binyam Mohammed ypatingajam perdavimui, taip pat Ahmed Agiza ir Mohammed El-Zari išsiuntimui;

172. apgailestauja, kad Laikinojo komiteto delegacijos Lenkijoje išklausytuose parodymuose buvo pateikiami prieštaringi pareiškimai ir painiava apie anksčiau minėtų CŽV kontroliuojamų skrydžių planus – iš pradžių buvo sakoma, kad jie neišsaugoti, vėliau buvo teigiama, kad jie tikriausiai buvo laikomi oro uoste, ir galiausiai buvo pasakyta, kad planus Lenkijos vyriausybė nusiuntė Europos Tarybai; pripažįsta, kad 2006 m. lapkričio mėnesį Szymany oro uosto vadovybė suteikė Laikinajam komitetui dalinę informaciją apie skrydžių planus;

173. dėkoja buvusiai Szymany oro uosto direktorei už vertingus parodymus Laikinajam komitetui; pažymi, kad 2006 m., iš karto po to, kai buvo viešai paskelbti jo (jos) parodymai, jis (ji) buvo apklaustas (-a) dėl CŽV skrydžių tyrimo;

174. pažymi, kad remiantis įvairiais šaltiniais, keli vertingi sulaikytieji, kurie 2003 m. buvo slaptai laikomi Afganistane, buvo išgabenti iš šalies 2003 m. rugsėjo ir spalio mėnesiais; susirūpinęs pabrėžia, kad CŽV ypatingiesiems perdavimams naudojamas orlaivis *Boeing 737*, registracijos Nr. N313P, 2003 m. rugsėjo 22 d. iš Kabulo atsikrido į Szymany oro uostą ir po to išskrido į Gvantanamą;

175. primena, kad minėtam orlaiviui nusileidus Szymany oro uoste orlaivyje buvo septyni komandos nariai ir penki keleiviai, kuriems nebuvo taikomos muitinės procedūros;

176. atkreipia dėmesį į Szymany oro uosto darbuotojų pareiškimus, anot kurių:

— 2002 m. du orlaiviai *Gulfstream*, o 2003 m. keturi orlaiviai *Gulfstream* su civiliniais registracijos numeriais buvo pastatyti oro uosto pakraštyje, šie orlaiviai neperėjo muitinės procedūrų;

— įsakymus dėl minėtų orlaivių atvykimo duodavo regioninė sienų apsaugos tarnyba, buvo pabrėžiama, kad oro uosto institucijos negali artintis prie orlaivių, o šiais orlaiviais pasirūpins vien tik karinis personalas ir tarnybos, o oro uosto personalui reikės tik sutvarkyti techninius nusileidimo aspektus;

2007 m. vasario 14 d., trečiadienis

- pasak buvusio oro uosto aukšto pareigūno, prie orlaivio negalėjo artintis joks Lenkijos civilinis ar karinis personalas;
- buvo mokamas didesnis nei įprastai nusileidimo mokestis, mokama grynaisiais – paprastai 2000–4000 eurų;
- šių atvykstančių orlaivių laukdavo vienas ar du automobiliai;
- automobiliai turėjo registracijos numerius, prasidedančius raide „K“ – tokie numeriai siejami su netoliese prie Stare Kiejkuty esančia žvalgybos mokymo baze;
- vieną kartą dalyvavo greitosios medicininės pagalbos automobilis, priklausęs policijos akademijai arba karinei bazei;
- vienas oro uosto darbuotas pranešė, kad kartą jis sekė automobilius ir matė, kaip jie važiavo Stare Kiejkuty esančio žvalgybos mokymo centro link;

177. patvirtina, kad netrukus po to ir remiantis 2006 m. rugsėjo 6 d. prezidento George W. Bush pareiškimais buvo paskelbtas 14 sulaikytųjų, kurie buvo atgabenti iš slaptos įkalinimo įstaigos Gvantaname, sąrašas; pažymi, kad 7 iš 14 sulaikytųjų buvo minimi pranešime, kurį prieš devynis mėnesius 2005 m. gruodžio 5 d. paskelbė ABC News, tačiau netrukus pašalino iš ABC tinklalapio, ir kuriame buvo 12 svarbiausiųjų Al Qaeda įtariamųjų, laikomų Lenkijoje, vardai;

178. ragina Lenkijos parlamentą įkurti tinkamą tyrimo komitetą, kuris būtų nepriklausomas nuo vyriausybės ir galėtų atlikti rimtus ir išsamius tyrimus;

179. apgailestauja, kad Lenkijos žmogaus teisių NVO ir tyrimus atliekantys žurnalistai susidūrė su nepakankamu vyriausybės bendradarbiavimu bei atsisakymu pateikti informaciją;

180. atkreipia dėmesį į aukščiausių Lenkijos valdžios institucijų atstovų pareiškimus, kuriuose teigiama, kad jokie slapti sulaikymo centrai Lenkijoje įkurti nebuvo; tačiau mano, kad remiantis pateiktais rimtais įrodymais neįmanoma pripažinti ar paneigti, kad Lenkijoje buvo slaptų sulaikymo centrų;

181. su susirūpinimu pažymi, kad iš oficialaus 2006 m. kovo 10 d. užsienio reikalų ministro pavaduotojo Witold Waszykowski atsakymo Europos Tarybos Generaliniam sekretoriui Terry Davis matyti, kad egzistavo slapti bendradarbiavimo susitarimai, kuriuos parafavo pačios abiejų šalių slaptosios tarnybos ir kuriuose numatyta, kad užsienio slaptųjų tarnybų veiklai netaikoma Lenkijos teisėsaugos institucijų jurisdikcija; taip Lenkija atsisako suvereniteto jos teritorijoje užsienio pajėgų atliktų neteisėtų veiksmų atžvilgiu;

KOSOVAS (PAGAL JT SAUGUMO REZOLIUCIJĄ 1244(1999))

182. išreiškia didelį susirūpinimą, kad Europos komitetui prieš kankinimą (CPT) prieiti prie NATO valdomų sulaikymo centrų Kosove buvo leista tik 2006 m. liepos mėnesį;

183. apgailestauja dėl to, kad NATO atsisakė pateikti parodymus dėl įtariamo neteisėto įtariamųjų terorizmu kalinimo NATO vadovaujamų taikdaryų pajėgų (KFOR) kalėjime *Camp Bondsteel*, kuris yra vienintelė įkalinimo įstaiga visoje Europoje, į kurią CPT inspektorių patekimas buvo ribojamas iki pat šių dienų;

184. pažymi, kad buvęs Kosovo ombudsmenas Marek Antoni Nowicki duodamas parodymus Laikinajam komitetui patvirtino, kad nuo 1999 m. liepos mėnesį *Camp Bondsteel* kalėjime buvo dažnai laikomi kaliniai ir tai priklausė tik nuo KFOR vado sprendimo, nepriklausė nuo jokio teismo sprendimo ir nebuvo taikoma jokios kitos išorinės kontrolės; primena, kad 2000–2001 m. keletas žmonių buvo sulaikyti vadovaujantis administraciniais JT Generalinio Sekretoriaus specialiojo atstovo sprendimais ir, remiantis turimais oficialiais duomenimis dėl 2004 m. pavasarį Kosove vykusio smurto, KFOR vadas *Camp Bondsteel* kalėjime trumpam laikui įkalino 23 žmones;

2007 m. vasario 14 d., trečiadienis

Kita Laikinojo komiteto surinkta svarbi informacija

185. pažymi, kad Laikinasis komitetas aptiko informaciją, įskaitant tiesioginį Murat Kurnaz liudijimą, apie Gvantanamo kalėjimo sulaikytųjų apklausas, kurias atliko valstybių narių (įskaitant Prancūziją, Belgiją, Daniją, Ispaniją, Italiją ir Vokietiją) vyriausybės agentai; pabrėžia, kad šios apklausos buvo skirtos surinkti informaciją iš neteisėtai sulaikytų asmenų, o tai akivaizdžiai prieštarauja viešam Gvantanamo kalėjimo pasmerkimui, kaip keletą kartų buvo pareikšta ir ES, ir valstybių narių lygmeniu;

186. ragina dalyvavusias valstybes nares šiuo klausimu atlikti deramus tyrimus;

Rekomendacijos*Politinės rekomendacijos*

187. mano, kad yra būtina, kad Laikinojo komiteto kompetencijos klausimais vyriausybinio, parlamentinio ir (arba) teisėsaugos lygmeniu pradėjusios tyrimus Europos valstybės atliktų savo darbą kuo greičiau ir viešai paskelbti tyrimų rezultatus;

188. ragina tas Europos valstybes, dėl kurių kilo rimti įtarimai ir kurios nepradėjo vyriausybinių, parlamentinių ir (arba) teisėsaugos tyrimų, kuo greičiau pradėti tokias procedūras; primena, kad pagal Europos Žmogaus Teisių Teismo praktiką valstybės narės esant (išbraukta) EŽTK nesilaikymo atvejui turi konstruktyvius išsipareigojimus ištirti įtariamus žmogaus teisių pažeidimus ir už juos nubausti;

189. ragina uždaryti Gvantanamo kalėjimą, o Europos valstybes – nedelsiant siekti susigrąžinti savo piliečius ir gyventojus, kuriuos neteisėtai laiko JAV institucijos;

190. mano, kad visos Europos valstybės, kurios dar nepradėjo nepriklausomų tyrimų dėl bent nuo 2001 m. vykdytų CŽV kontroliuojamų civilinių orlaivių nusileidimo atvejų, įskaitant ir Laikinojo komiteto jau ištirtus atvejus, turėtų pradėti tokius tyrimus;

191. tikisi, kad bus išsamiai informuojamas apie visus veiksmus, susijusius su visomis minėtomis procedūromis;

192. ragina Europos šalis atlyginti savo nekaltoms ypatingųjų perdavimų aukoms ir užtikrinti, kad jos gautų veiksmingą ir greitą kompensaciją, įskaitant galimybę pasinaudoti reabilitacijos programomis, garantijas, kad tai, kas įvyko, nepasikartos, ir deramą finansinę kompensaciją;

193. prašo Komisiją imtis visų kovai su terorizmu skirtų valstybių narių teisės aktų ir oficialių bei neoficialių valstybių narių ir trečiųjų šalių žvalgybos tarnybų susitarimų tyrimo žmogaus teisių aspektu ir pateikti pasiūlymus dėl veiksmų, kurie leistų išvengti Laikinojo komiteto kompetencijai priklausančių įvykių pasikartojimo ateityje;

194. mano esant būtina persvarstyti, apriboti ir griežtai (išbraukta) apibrėžti iš sąvokos „valstybės paslaptis“ kylančias išimtis, taip pat ir būsiančio Reglamento (EB) Nr. 1049/2001⁽¹⁾ persvarstymo metu, kad būtų išvengta piktnaudžiavimų ir nukrypimų, kurie moderniose demokratinėse valstybėse tampa vis nepriimtinesni ir prieštarauja išsipareigojimams laikytis žmogaus teisių; mano, kad reikia sukurti specialias priemones, sudarančias sąlygas parlamentams ir teisėjams gauti slaptą informaciją, ir kad ši informacija po tam tikro laiko turėtų tapti vieša;

⁽¹⁾ 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, 2001 5 31, p. 43).

2007 m. vasario 14 d., trečiadienis

195. pažymi, kad neseniai buvo sukurta aukšto lygio darbo grupė, sudaryta iš Komisijos, Tarybos ir JAV vyriausybės – teisingumo ministerijos ir valstybės saugumo atstovų, kuri yra politinė ES ir JAV dialogo dėl saugumo klausimų, įskaitant skirtingą terorizmo traktavimą bei Laikinojo komiteto pareikštą susirūpinimą, struktūra; mano, kad siekiant užtikrinti ir didinti šios aukšto lygio darbo grupės demokratinį teisėtumą ir skaidrumą, su ja reikia susieti Europos Parlamentą ir JAV Kongresą, skelbti jos darbotvarkes, protokolus, išnagrinėtus dokumentus ir priimtus sprendimus;

196. ragina Europos valstybes vykdančias karines operacijas trečiosiose šalyse:

- užtikrinti, kad visi jų karinių pajėgų įrengti įkalinimo centrai būtų prižiūrimi politinių ir teisminių institucijų, o *incommunicado* kalinimas būtų uždraustas;
- imtis ryžtingų veiksmų, kad įkalinimo centrais nesinaudotų jokios kitos institucijos, kurios nėra politiškai ar teisiškai prižiūrimos ar kurios leidžia *incommunicado* kalinimą;

Teisinės rekomendacijos

197. mano, kad reikėtų sustiprinti Parlamento laikinųjų tyrimo komitetų galias ir taip pat atitinkami pakeisti Europos Parlamento tyrimo teisę reguliuojantį tarpinstitucinį sprendimą;

198. mano turįs būti deramai įtrauktas, kai Bendrija arba Sąjunga tvirtina privalomas priemones, darančias poveikį pilietinėms teisėms ir laisvėms;

199. ragina įkurti deramą struktūrizuotą Parlamento ir Jungtinių Tautų bei Europos Tarybos kompetentingų organų bendradarbiavimo sistemą, kuria būtų naudojamas sprendžiant reikalus, susijusius su Europos Sąjungos vidaus saugumu;

200. ragina Parlamentą ir valstybių narių parlamentus glaudžiau bendradarbiauti ir keistis visa viešai prieinama informacija apie kovą su tarptautiniu terorizmu;

201. pabrėžia „terorizmo“ bendro apibrėžimo svarbą ir ragina sukurti veiksmingas teises priemones, skirtas kovoti su terorizmu laikantis tarptautinės teisės; mano, kad Jungtinės Tautos yra tinkamiausia organizacija šiai sąvokai apibrėžti;

SLAPTOSIOS TARNYBOS

202. visiškai pritaria Europos Tarybos Generalinio sekretoriaus Terry Davis išvadoms, kad nėra saugumo tarnybų priežiūros ir teisinės kontrolės priemonių, kaip teigiama generalinio sekretoriaus ataskaitų, pateiktų pagal Europos žmogaus teisių konvencijos 52 straipsnį, tęsinyje, ir tikisi, kad į minėtas generalinio sekretoriaus rekomendacijas bus tinkamai atsižvelgta; ragina valstybes nares užtikrinti tinkamą ir veiksmingą savo slaptųjų ir žvalgybos tarnybų, taip pat formalųjų ir neformaliųjų tinklų, kuriuose šios tarnybos dalyvauja, parlamentinę stebėseną ir teisinę priežiūrą (įsteigiant priežiūros komitetus, turinčius atitinkamus įgaliojimus gauti dokumentus ir biudžetinę informaciją);

203. mano, kad reikia stiprinti valstybių narių žvalgybos tarnybų priežiūros komitetų konferenciją, kurioje turėtų nuosekliai dalyvauti Parlamentas;

204. mano, kad visose Europos valstybėse turėtų veikti specialūs nacionaliniai įstatymai, kurie reglamentuotų trečiųjų valstybių slaptųjų tarnybų veiklą nacionalinėje teritorijoje, užtikrintų šios veiklos stebėjimą ir baustų už neteisėtus veiksmus ir veiklą, ypač tokią, kuria pažeidžiamos žmogaus teisės;

205. mano, kad labai reikėtų sustiprinti valstybių narių slaptųjų ir saugumo tarnybų bendradarbiavimą tiek daugiašaliu – geriausia ES – lygmeniu, tiek dvišaliu pagrindu, su sąlyga, kad bus sukurta teisinė šio bendradarbiavimo sistema, užtikrinanti visišką demokratinę parlamentinę ir teisinę kontrolę ir kad visuomet būtų laikomasi žmogaus teisių ir jos būtų apsaugotos;

2007 m. vasario 14 d., trečiadienis

206. ragina Tarybą ir valstybes nares prioritetine tvarka sukurti bendros ir Europos Sąjungos lygmeniu koordinuojamos žvalgybos veiklos demokratinės priežiūros ir kontrolės sistemą; siūlo šioje priežiūros ir kontrolės sistemoje Europos Parlamentui skirti svarbų vaidmenį;

ORO EISMAS

207. ragina valstybes nares užtikrinti tinkamą Čikagos konvencijos 3 straipsnio, kuriuo į konvencijos taikymo sritį neįtraukiami valstybiniai orlaiviai, įgyvendinimą, kad visi kariniai ir (arba) policijos orlaiviai skristų ar leistųsi kitos valstybės teritorijoje tik gavę išankstinį leidimą ir vadovaujantis ta Konvencija įdiegti draudimą arba patikros sistemą visiems CŽV valdomiems orlaiviams, jei žinoma ar įtariama, kad jie galėjo būti susiję su ypatingaisiais perdavimais;

208. ragina valstybes nares imtis atitinkamų priemonių užtikrinant, kad kariniai ir (arba) policijos orlaiviai leidimą skristi virš valstybės teritorijos gautų tik tuomet, jei pateiks garantijas, kad bus laikomasi žmogaus teisų;

209. mano, kad yra būtina ES ir nacionaliniu lygiu veiksmingai vykdyti Konvenciją dėl nusikaltimų ir tam tikrų kitų veiksmų, padarytų orlaiviuose (Tokijo konvencija), kad teisinėmis priemonėmis būtų užtikrinta visų išipareigojimų, ypač susijusių su žmogaus teisėmis, pagal daugiašalius tarptautinius susitarimus priežiūra, o kai kurias atvejais būtų imamasi orlaivių kontrolės;

210. ragina Komisiją, kaip numatyta EB steigimo sutarties 71 straipsnyje, atsižvelgiant į šioje rezoliucijoje pateiktas rekomendacijas priimti deramus pasiūlymus dėl transporto saugumą reglamentuojančių teisės aktų;

211. primena Bendrijos kompetenciją transporto ir ypač transporto saugumo srityje; todėl prašo Komisiją nedelsiant imtis veiksmų užtikrinti, kad būtų įgyvendintos Europos Tarybos Generalinio Sekretoriaus ir Parlamento pateiktos rekomendacijos;

212. ragina Komisiją apsvarstyti, ar nereikėtų priimti taisyklių dėl Europos oro erdvės naudojimo, kontrolės ir administravimo, Europos Sąjungos oro uostų naudojimo ir nekomercinių skrydžių priežiūros;

TARPTAUTINĖS KONVENCIJOS IR SUSITARIMAI

213. ragina to nepadariusias valstybes nares kuo greičiau užbaigti 2003 m. ES ir JAV susitarimo dėl ekstradicijos ratifikavimą ir imtis atitinkamų veiksmų, kad būtų išvengta netinkamo šio susitarimo 12 straipsnio interpretavimo, taip užtikrinant, kad susitarimo taikymo sritis neviršys oficialios ekstradicijos ribų ir nebus įteisinti ypatingieji perdavimai;

214. ragina Europos valstybes ratifikuoti ir įgyvendinti 2006 m. gruodžio 20 d. JT Generalinės asamblėjos patvirtintą Tarptautinę konvenciją dėl visų asmenų apsaugos nuo prievartinio dingimo;

215. mano, kad tinkamai interpretuodamos ir vykdydamos JT konvenciją prieš kankinimus, visos Europos valstybės turėtų užtikrinti, kad kankinimų apibrėžtis atitiktų šios konvencijos 1 straipsnyje pateikiamą apibrėžtį ir kad, be to, išipareigojimai drausti kankinimus taip pat būtų taikomi kito Konvencijos 16 straipsnyje numatyto žiauraus, nežmoniško ar žeminančio elgesio ar baudimo atvejais; mano, kad visos Europos šalys turėtų užtikrinti, kad būtų deramai įgyvendinamas Konvencijos 3 straipsnis, ypač valstybių slaptųjų tarnybų veikloje;

216. pareiškia, kad kadangi negražinimo principas yra geriau apsaugotas EŽTK nei JT Konvencijoje prieš kankinimus, Europos valstybės visada turėtų užtikrinti EŽTK garantuojamą apsaugą; šiuo atžvilgiu primena, kad negražinimo principą taip pat pripažįsta Europos Bendrijų Teisingumo Teismas;

2007 m. vasario 14 d., trečiadienis

217. ragina visas Europos valstybes pasirašyti ir ratifikuoti JT Konvencijos prieš kankinimus papildomą protokolą ir sukurti nepriklausomas priemones, kuriomis būtų prižiūrimos įkalinimo vietos; pabrėžia poreikį užtikrinti, kad visos šios įvairių tarptautinių žmogaus teisių konvencijų procedūros būtų suderinamos;

218. mano, kad CPT komitetui turi būti nedelsiant ir be jokių kliūčių suteikimas priėjimas prie visų įkalinimų vietų Europos valstybėse, įskaitant karines bazines, bei suteikiama visa su tokiu įkalinimu susijusi informacija. Dėl to turi būti persvarstyti visi dvišaliai susitarimai, ribojantys CPT komiteto priėjimą;

219. ragina Europos valstybes laikytis Tarptautinio baudžiamojo teisimo Romos statuto nuostatų;

220. mano, kad ES turėtų visas trečiąsias valstybes skatinti prisijungti prie JT Konvencijos prieš kankinimus papildomo protokolo ir prie JT Konvencijos dėl prievartinio dingimo;

221. prašo Europos valstybes nustatyti aiškias taisykles, kuriose būtų numatyta galimybė panaikinti valstybinį imunitetą, jei atliekami neteisėti ir pažeidžiantys žmogaus teises veiksmai;

Administracinės rekomendacijos ES lygiu

222. mano, kad reikėtų sustiprinti visų Tarybos vidaus tarnybų (*inter alia*, policijos pajėgų, Jungtinio situacijų centro) ir Komisijos vidaus tarnybų (Išorės santykių GD Krizių valdymo ir konfliktų prevencijos skyriaus ir Teisingumo, laisvės ir saugumo GD atitinkamų tarnybų) ES saugumo strategijos ir, artimai bendradarbiaujant su visomis valstybėmis narėmis, Kovos su terorizmu strategijos įgyvendinimą ir kad jų tarpusavio bendradarbiavimas ir bendradarbiavimas su valstybėmis narėmis būtų aiškiai reglamentuojamas ir užtikrinama duomenų apsauga; mano, kad Europos Parlamentas turi būti visapusiškai įtraukiamas suteikiant jam priežiūros galias, panašias į tas, kurias turi nacionaliniai parlamentiniai priežiūros komitetai, ir kad Europos Teisingumo Teismui turi būti suteikta kompetencija; pabrėžia, kad ES kompetencija kovos su terorizmu srityje turėtų būti labai padidinta;

ES santykiai su trečiosiomis šalimis

223. ragina Europos Sąjungą santykiuose su trečiosiomis valstybėmis pabrėžti, kad kovą su tarptautiniu terorizmu reguliuojantį teisinį pagrindą sudaro baudžiamoji teisė ir tarptautinės žmogaus teisės;

224. pabrėžia, kad siekiant su terorizmu kovoti veiksmingai ir teisėtomis priemonėmis reikia politinio dialogo saugumo klausimais su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis ir kitais strateginiais Europos Sąjungos partneriais;

225. ragina Europos Sąjungą prisiminti, kad labai svarbu visapusiškai taikyti „demokratinę išlygą“ santykiuose su trečiosiomis valstybėmis, ypač tomis, su kuriomis sudaryti susitarimai; ragina Egipto, Jordanijos, Sirijos ir Maroko vyriausybes suteikti aiškumo dėl savo vaidmens ypatingųjų perdavimų programoje;

226. mano, kad yra būtina skatinti visoms saugumo ir karinėms tarnyboms skirto, žmogaus teisėmis, humanitarine teise ir demokratine politine kontrole pagrįsto ir į 1994 m. patvirtintą Elgesio kodeksą dėl Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizavimo politinių ir karinių saugumo aspektų panašaus elgesio kodekso JT struktūroje sukūrimą;

2007 m. vasario 14 d., trečiadienis

Galutinės išvados

227. pabrėžia, kad, atsižvelgdamas į jam suteiktas galias ir skirtą laiką, Laikinis komitetas neturėjo galimybių išsamiai ištirti visų piktnaudžiavimų ir pažeidimų atvejų, todėl šios išvados nėra išsamios;

228. primena Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnyje įtvirtintus principus ir vertybes, kuriais grindžiama Europos Sąjunga, bei ragina ES institucijas prisiimti atsakomybę pagal Europos Sąjungos sutarties 7 straipsnį bei imtis reikiamos iniciatyvos, atsižvelgiant į Laikinojo komiteto darbo išvadas, jo nurodytus veiksmus, kitus galinčius ateityje paaiškėti elementus bei visas reikiamas sutarčių nuostatas; tikisi, kad Taryba taikys spaudimą visoms susijusioms vyriausybėms, kad pastarosios Tarybai ir Komisijai suteiktų išsamią ir tikslią informaciją ir, jei reikia, nedelsiant pradės apklausas, o Komisija – nepriklausomą tyrimą;

229. mano, kad nebuvo laikomasi ES Sutartyse įtvirtinto lojalaus bendradarbiavimo principo, kuriuo remiantis valstybės narės ir ES institucijos privalo imtis visų priemonių užtikrinti Europos įsipareigojimų įgyvendinimą, pvz., įsipareigojimų gerbti žmogaus teises arba dėl Bendrijos institucijų veiksmų atsiradusių įsipareigojimų, pvz., nustatyti tiesą dėl įtariamų CŽV skrydžių ir kalėjimų ir padėti įgyvendinti ES uždavinius bei pasiekti tikslus;

230. primena, kad atsižvelgiant į Europos Žmogaus Teisių Teismo praktiką valstybė atsako už esminį šių normų, taigi ir Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnio, pažeidimą ne tik tais atvejais, kai be pagrįstos abejonės nustatoma jos tiesioginė atsakomybė, bet ir tada, kai ji neįvykdo savo konstruktyvios pareigos atlikti nepriklausomą ir nešališką tyrimą dėl pagrįstų teiginių apie šiuos pažeidimus;

231. pažymi gerbiamų žiniasklaidos priemonių pranešimus, kad ypatingasis perdavimas, neteisėtas sulaiikymas ir nuolatiniai šimtų žmonių kankinimai tęsiasi, ir atsižvelgdamas į dabartinės Jungtinių Valstijų administracijos pareiškimą, kad jie ir toliau naudos ypatinguosius perdavimus ir slaptas kalinimo vietas, ragina ES ir JAV kovos su terorizmu aukščiausio lygio susitikime siekti nutraukti šią nežmonišką ir neteisėtą praktiką bei reikalauti, kad bendradarbiavimas kovojant su terorizmu atitiktų tarptautinius įsipareigojimus žmogaus teisių srityje ir pagal sutartį, draudžiančią kankinimus;

232. paveda savo Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetui prireikus bendradarbiaujant su Užsienio reikalų komitetu, t. y. jo Žmogaus teisių pakomitečiu, toliau tęsti Laikinojo komiteto darbą ir stebėti įvykius, ypač jei Taryba ir (arba) Komisija nesiėmė atitinkamų veiksmų, kad galėtų nustatyti, ar yra aiškaus pavojaus, jog nusižengiama pagrindiniams principams ir vertybėms, kuriais remiasi Europos Sąjunga, ir rekomenduoti sprendimus, paremtus Europos Sąjungos sutarties 6 ir 7 straipsniais, kurie būtini esant atitinkamoms aplinkybėms;

233. prašo jo generalinio sekretoriaus internete ar kitu tinkamiausiu būdu bent jau remiantis Reglamentu (EB) Nr. 1049/2001 paskelbti Laikinojo komiteto gautus, išleistus ir ištirtus dokumentus ir ragina jį ateityje, panaikinus šį komitetą, užtikrinti tyrimų tęstinumą Laikinojo komiteto kompetencijos srityje;

*

* *

234. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių, šalių kandidačių bei asocijuotųjų šalių vyriausybėms ir parlamentams, taip pat Europos Tarybai, NATO, Jungtinėms Tautoms bei Jungtinių Valstijų vyriausybei ir abejiems Kongreso rūmams ir paprašyti jų informuoti Europos Parlamentą apie bet kokias naujas aplinkybes, patenkančias į Laikinojo komiteto kompetenciją.